

Németország harcot hirdet Franciaország ellen

Az angol kormány meglepetésszerűen cserbenhagyta Németországot -- „A versaillesi békeszerződés csak az aláíró államok beleegyezésével változtatható meg” -- Örömmámor Párisban az angol válaszigyzék miatt -- Papen kancellár polgári blokkot szervez a külpolitikai ellenállás jegyében

Franciaország elfogadja Hoover leszerelési tervét

Vasárnap hozta nyilvánosságra az angol külügyminiszterium a német fegyverkezési egyenlőségről szóló jegyzékre adott válaszát. Az angol kormány ezuttal hatalmas meglepetéssel szolgált a diplomáciai köröknek, amennyiben a jegyzék éppen az ellenkezőjét tartalmazza annak, amit napokon át hirdettek a „kormányhoz közelálló körök”. Nemcsak Németországnak jelentett meglepetést az angol válaszigyzék, hanem magának Franciaországnak is, amely meg volt győződve arról, hogy az angol állásfoglalás a németeknek kedvez. Legalább is erre mutattak az első tárgyalások és az angol kormány váratlan párfordulása ezért a szenzáció erejével hatott az egész világon.

Anglia szövetségese mellé áll

Az angol válaszigyzék szemrehányást tesz Németországnak, amiért a fegyverkezés kérdését most, a legalkalmatlanabb időben veti fel, amikor az egész világ erőfeszítése arra irányul, hogy megszüntesse a gazdasági krízist és talpraállítsa a csőd előtt álló államokat. Németország éppen most kapott engedményeket hitelezőtől a jóvátételi fizetések tekintetében. Ezért az angol kormány nem bátoríthatja fel azt az álláspontot, — mondja a jegyzék — a mely figyelmen kívül akarta hagyni a versaillesi békeszerződést. Egyetlen szerződés sem biztosítja Németországnak a fegyverkezési jogot, mert mindegyik megállapodás a leszerelést teszi kötelességévé az államoknak és nem adnak jogot egyetlen államnak sem a fegyverkezésre.

— A versaillesi szerződés minden olyan rendelkezése, amely Németország fegyverkezésére vonatkozik — jelenti ki kategórikusan az angol válasz — ma is érvényben van és kötelező erejét csak az aláíró hatalmak kölcsönös megegyezésével lehet megszüntetni. Egyoldalú követelésekkel nem lehet szolgálni az általános béke érdekeit. Kívánatos volna, hogy barátságos tárgyalások induljanak meg, nehogy bekövetkezzék a fegyverkezés fokozása. De ezt a célt nem lehet elérni azáltal, hogy a tárgyaló felek visszavonulnak a leszerelési konferenciáról.

A jegyzék hangja világosan elárulja, hogy a fegyverkezési kérdésben Anglia minden tekintetben szövetségese mellett áll és csak annyit hajlandó megtenni Németországnak, hogy a közvetítő szerepét vállalja az esetleges tárgyalásoknál.

Párisi jelentések arról számolnak be, hogy Franciaországban nagy örömmel fogadták az angol állásfoglalást. Eddig úgy látszott, hogy Franciaország egyedül marad Németországgal szemben és nagy megkönnyebbülést idézett elő az a tudat, hogy Anglia melléje áll. A szenzációs fordulatot Herriot sikerének tudják be és most már a sajtó a régi elvek fenntartását követeli a kormánytól: előbb biztonság, azután

leszerelés. A *Matin* szerint Franciaország nem tartja szükségesnek a leszerelési konferencia elhalasztását, csak azért, mert Németország nem vesz azon részt, míg a *Journal* megállapítja, hogy ha Genfben engedményeket tesznek a német álláspontnak, úgy önmagát itéli halálra a leszerelési konferencia és előmozdítja a császári Németország feltámadását.

Az angol sajtó élénken foglalkozik az angol válaszigyzékkel és annak a reményét fejezi ki, hogy Németország felhasználva a most kínálkozó alkalmat, revideálja eddigi állásfoglalását és résztvesz a leszerelési konferencia tanácskozásain. A *Times* azt írja, hogy megfontolás tárgyává kell tenni a versaillesi szerződés ötödik szakaszának megváltoztatását, mert ez a szakasz nem egyeztethető össze a most készülő leszerelési egyezmény szövegével. Az ötödik szakasz megváltoztatása után Németország esetleg visszatérne Genfbe és ekkor meg lehetne állapítani, hogy Németország a kielégítő eredmény elérését akarja vagy pedig szabadságot kíván a fegyverkezésre.

Az angol kormány válasza egyébként Berlinben hideg zuhanyként hatott. A *Daily Telegraph* jelentése szerint Anglia egyelőre csak a közvetlenül érdekelt államoknak — Németországnak, Franciaországnak, Olaszországnak és az USA-nak — küldte el a válaszigyzéket. Párisi jelentések arról számolnak be, hogy az angol válasz a francia sajtóban kellemes hatást váltott ki. A lapok örömeiket fejezik ki afölött, hogy Anglia még Franciaországnál is nagyobb nyomatékkal igyekszik Németországot a ver-

saillesi szerződésben vállalt kötelezettségeire figyelmeztetni.

Genfi jelentés szerint Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, a genfi német nagykövet utján juttatta el három gépelt oldalra terjedő válaszát Neurath birodalmi külügyminiszterhez arra a levélre, amelyben a német kormány bejelentette a leszerelési konferenciáról való távolmaradását. Ennek a levélnek a tartalmát csak azután közlik, miután az már Neurath báró kezeihez jutott. A leszerelési konferencia elnöki ülésén egyébként Herriot is résztvesz, aki azt fogja javasolni, hogy a leszerelési konferenciát Németország távolmaradása ellenére is folytassák. Hír szerint a francia miniszterelnök a német kormány kívánságait a Népszövetség ülésén is szóba hozza.

Herriot bizonyítékokat gyűjt a német fegyverkezés leleplezésére

A *Chicago Tribune* úgy értesül, hogy Herriot bizalmas és barátságos levelet intézett Borah szenátorhoz, amellyel azt célozza, hogy megnyerje Amerika támogatását a leszerelési kérdésben elfoglalt francia álláspont számára. A levélben Herriot kifejti, hogy

Franciaország csatlakozik Hoover leszerelési tervéhez.

Genfben úgy tudják, hogy Herriot bizalmas ígéretet kapott arra vonatkozólag, hogy támogatni fogják Franciaország álláspontját, ha az viszont a Hoover-javaslatot elfogadja. Általános érdeklődést és feltűnést váltott ki a francia sajtó egyrésznének az a híradása, amely szerint

Herriot Genfben szóba fogja hozni és francia kezekben levő bizonyítékokkal alá fogja támasztani azt a tényt, hogy Németország titokban fegyverkezik.

Ennek a felszólalásnak minden bizonnyal élénk visszhangja lesz.

Berlini jelentések szerint

a francia támadás visszaverésének érdekében Papen polgári blokk alapításán fáradozik. A kormánynak ugyancs az álláspontja, hogy a francia elutasító álláspont következtében a választási agitációt a német polgári pártoknak a külpolitikai ellenállás jegyében kell lefolytatniuk és ennek érdekében egységes blokkba kell tömörülniük.

A kormány tehát megfújja a német polgári pártok harci riadóját.

Vizsgálat indul a drága iskolai tankönyvek ügyében

Gusti közoktatásügyi miniszter egy interpelláció nyomán vizsgálatot ígért a tankönyvek ára ügyében --- A tordai „magyar nap” a Kamara előtt

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Gaál Miklós magyar képviselő válaszol Telescu vasgárdista képviselőnek multkori beszédére, amelyet a tordai magyar-nap tárgyában mondott. Tordán nem viseltek magyar nemzetiszínű szallagokat, lovakat sem díszítettek fel ilyenekkel, nem hangzott el irredenta beszéd, hanem egy bensőséges magyar ünnep volt. Telescu fenntartja mindazt, amit előző beszédében mondott. Gaál Miklós ismételtent tiltakozik Telescu állításai ellen és a tordai magyarság lojalitásának jellemzésül felhívja, hogy az ottani magyar vezetők még a magyar érdekek megtanulnak románul. Telescu parlamenti vizsgálatot kér a tordai magyar-nap ügyében.

Orghidan (liberális) a tanítói kinevezések tárgyában intéz kérdést a miniszterhez.

Gusti közoktatásügyi miniszter: A közoktatás centralizálása óta a miniszteriumot megszállva tartják a kinevezésre való tanítók. Intézkedni fogok, hogy a kinevezésekre való felterjesztések ügyét a vezérfelügyelőség intézze el.

Telescu felhívja a miniszter figyelmét a méregdrága tankönyvekre. Egy középiskolai tankönyv 220—230 lej, amit nem lehet megfizetni.

Lupu csatlakozik a felszólaláshoz, amire Gusti miniszter vizsgálatot ígér az ügyben.

Parasztforradalommal fenyegetőzik Argetoianu a konverziós törvény felfüggesztése miatt

„A konverzió felfüggesztése megszünteti a bizalmi krízist” — jelentette ki a pénzügyminiszter. — A liberális párt nem vesz részt a konverziós törvény vitájában

Bucurestiből jelentik: A konverziót pótló törvény tárgyalására alakult bizottság ma ülést tartott, amelyen a kormány több tagján kívül Maniu Gyula is rész vett. Tatarescu helyteleníti a javaslatot, amely külföld felé sem oldja meg a kérdést és bejelenti, hogy pártja nem fog részt venni a javaslat vitájában. Gyárfás Elemér azt mondja, hogy a konverziós törvényt nem lehet egy hathónapos moratóriummal felváltani, más megoldást kellett volna keresni. A felszólalásokra Mironescu pénzügyminiszter válaszolt és elmondta, hogy ennek a javaslatnak szelekció a célja, mert

ki kellett választani az arra valóban rászorult kategóriát. A konverzió felfüggesztése megszünteti a bizalmi krízist, ami a gazdasági válság főoka.

Délután folytatták az ülést, amelyen 150 képviselő és szenátor vett részt. Connert Fritz figyelmezteti a bizottságot, hogy a mezőgazdák az Argetoianu törvény életbelépte óta nem fizetnek

Két svájci frankos revalorizációs buzaprémiumot szavaztak meg Stresában

Stresából jelentik: A gazdasági és földművelésügyi bizottság elfogadta Stüller előadói jelentésének a gabona revalorizációról szóló részét. A bizottság munkála ezzel részben befejezést nyert. A jelentés szerint a revalorizáció kedvezményében 16 millió mázsa buza, 15 millió mázsa takarmányárpa és 13 és fél millió tengeri részeseül. A buzánál a revalorizációs prémium mázsként két svájci frank, míg a többi gabonaműeknél másfél svájci frank lesz. A pénzügyi bizottság ülésén kiélestedtek az ellentétek a hitelező és az adós államok között. Ez utóbbiak képviselői ugyanis azt akarják, hogy a B. alapról szóló jelentésben mondják ki a kamattleszállítás és a törlesztési idő meghosszabbításának szükségességét.

Az apa győzelme

Irtá: GEORGES POURCEL.

A templom előtt megállt a nászmenet utolsó autója. Odette Richomme kiszállt fehér csipkefelhőben s mostohaapja, Pierre Lerbier karjába fűzte a karját, Lerbier oly fiatalnak látszott, hogy bárki a völegénynek nézhetne.

A templom hajójában egy magas, frakkos, elegáns, barnaarcu, sötétszemű ur várta a nászmenetet.

— Papa! — sikoltotta boldogan Odette és mostohaapját a faképnél hagyva, az apjához szaladt. Mialatt összecsókolóztak, a násznép soraiban végigfutott a moraj: — André Richomme... André Richomme... a menyasszony apja... hazajött Madagaszkárból!

Odette a boldog meglepetéstől sápadtan sugta fátyola alól az apjának:

— Te fogsz az oltárhoz vezetni, papa... ez így szokás!

Lerbier, a mostohaapa, diszkrétén hátrahúzódott és André Richomme egyenesen, felvetett fejjel vezette az orgonabugás közben az oltárhoz szép menyasszonylányát. Odette boldogan simult hozzá. Büszke volt az apjára.

Odette még egészen kicsiny volt, mikor a szülei elváltak. Mái sem tudta, miért. Apja a válás után Madagaszkárba ment, vakmerő kalandokkal kapcsolatos vállalkozásokba bocsátkozott és óriási vagyont szerzett. Legendákat beszéltek a bátorságáról. Minden hónapban írt, Odette felől érdeklődve. Odette a távolból is imádta legendás hősnek ismert apját és folyton visszavárta. Esküvője napja most hát kettőzött boldog volt. Nemcsak férjét nyert, de rajongva szeretett apját is visszanyerte.

Lerbierné a szertartás alatt sápadtan, meg-

kamatot. Ezzel azonban az új javaslat szerint az elmaradt kamatokat azonnal kell fizetni, amit nem bírnak el. A 10 hektáron felül birtokoknál 4-5 százalékos kamat-kategóriákkal kell megállapítani és vidékenként meg kell határozni, hogy milyen nagyságu adósság kerülhet konverzió alá.

Nagy érdeklődés közepette Argetoianu szólalt fel, aki felkérte a kormányt, hogy vonja vissza a javaslatot, de legrosszabb eset-

Magyarország átveszi az aradi vértanúk földi maradványait

A Pesti Napló érdekes cikke — Nyilatkozik az aradi prefektúra

Rendkívül érdekes cikkben foglalkozik a Pesti Napló az aradi vértanúk csontvázainak kiásatásával és az azok körül támadt bonyodalmakkal. Budapesten és Magyarországon több városában társadalmi mozgalom indult meg, hogy a vértanúk maradványait megmentsék az utókornak. A mozgalom hatása alatt illetékes kormánykörökben tárgyalások indultak meg és az a nézet alakult ki, hogy a vértanúk földi maradványait kormányakció útján kéri ki a román kormánytól.

A Pesti Napló különben nyilatkozatot közöl az aradi prefekturáról, ahol a következő nyilatkozatot tették:

Kinos botrány és verekedés Lillafüreden a csárdás miatt

Lillafüredről jelentik: Botrányos verekedés zajlott le vasárnap Lillafüreden, ahol a MAC rendezte meg tenniszvetélyt, amelyre az előkező budapesti társasági tagjai gyűltek össze. Este bál volt, amelyen — a többi tánc között — csárdást is jártak. Amikor a párok a csárdáshoz felálltak, Petrovics Vidor, az Auto Klub volt főtitkára feléjük kiáltott:

— A csárdás nem szalontánc. Miért nem med-

ben csak hat hónapra függeszték fel a törvény alkalmazását. Egyes vidékeken, így Oltoniában parasztforradalomra lehet elkészülni a konverziós törvény visszavonása miatt.

— Az én törvényem — mondotta Argetoianu — kiszabadította a parasztságot az ügyvédek karmai közül. Ez a javaslat ismét kiszolgáltatta őket a kizsákmányoló ügyvédek kezére.

Ma délelőtt egyébként a liberális párt végrehajtó bizottsága értekezletet tartott, amelyen a pártnak a mezőgazdasági moratórium ügyében elfoglalandó álláspontját beszélte meg. Minthogy Dinu Bratianu nem tartózkodott Bucurestiben a gyűlést holnap megismétlik, annyit azonban már is elhatároztak, hogy a liberális párt a legélesebb harcot indítja a Maniu által beterjesztett javaslat ellen. Elhatározták, hogy egy általános tiltakozó nyilatkozatot olvasnak fel a parlamentben a párt nevében.

— A román állam semmiféle akadályt nem gördít az elé, hogy az eltemetett szabadságharcosokat exhumálják és elszáhlítsák. Így például nem gördítenek akadályt a román hatóságok a nagyváradi temetőben pihenő Rulíkóvszki Kázmér lengyel százados földi maradványainak Lengyelországba szállítása elé. A századost, aki tevékeny részt vett a magyar szabadságharcban, 1849. augusztus 28-án végezték ki. Ezek szerint tehát reméljük, hogy nem lesz akadálya annak sem, hogy az aradi honvédtábornokok hamvai Magyarországra kerüljenek.

vetáncot, vagy kánkánt járnak? A megjegyzésre Vásárhelyi László Jenő, a MAC elnökségének egyik tagja reflektált indulatos hangon. Petrovics a rendreutasításra kiment a tereméből. Vásárhelyi pedig utána. A szálloda hallában találkoztak, ahol Petrovics öklével Vásárhelyi arcába sújtott, aki nyomban viszonzta az inzultust. A botrány nagy feltűnést keltett. Vásárhelyi ma Bokor Béla és Hahter Béla útján provokálta Petrovics Vidort.

zavart lélekkel figyelte első férjét. Miért jött vissza ily hirtelen Madagaszkárból? Bizonyára Odette értesítette esküvője dátumáról. Milyen megvetően mérte végig Pierre Lerbier!... s reá is milyen hidegen nézett. Az ellenségrel... Milyen csodálatosan, milyen szembeűnőn hasonlított hozzá Odette!... most, hogy így egymás mellett állnak, valósággal kiáltó ez a hasonlatosság.

— Milyen büszkék... erősek! — gondolta egy kicsit keserűn. — milyen gyenge... törékeny vagyok mellettük... Szerencse, hogy az én drága Pierre-em itt van a közelemben..

Hosszan elnézte egykori urát és parancsolóját. Alig változott. Haja egy kicsit megsűrűlt a halántékán, de az arca most is sima, büszkén parancsoló, a tekintete gyújtó, a fejtartása... minden a régi! S most arra gondolt, hogy ez az energikus szépmetésű férfiszáj hány édes, gyöngéd szerelmes szót suttozott a fülébe... Szeretett volna odakiáltani: „André, nézz hát rám... mosolyogj!... hiszen a férjem voltál!... egyszer régen mi is így álltunk az oltár előtt, ilyen megindultan boldogan, mint ezek a gyerekek... nekünk is zúgtak a nászharangok, André..."

André Richomme magasan, gögősen állt az idegenek között. Mint aki semmire sem emlékszik. Csak mikor leánya az igent elrebegette, látta el a tekintete. A sekrestyében úgy fogadta a szerencsekívánatokat, mint egy uralkodó alattvalói hódolatát.

Pierre Lerbier tiszteletteljesen s egyben kissé zavartan közeledett hozzá. — Nagyon megörvendeztetne, ha megtisztelne jelenlétével a vacsoránál. Önnek, az apának... — Sajnálom — vágott közbe fagyosan

André Richomme — nem maradhatok. Ma estére átengedem önnek a megkezdett apaszerepet. De miután néhány nap múlva visszatérek Madagaszkárba, elutazásom előtt szeretnék egy kicsit behatóbban elbeszélgetni a fiatalokkal. Ha ugyan önagységának nincs ellene kifogása.

Hűvös udvarlással hajolt meg volt felesége előtt, aki elpirulva hajtott fejet egykori férje vádoló tekintete előtt.

... Egy hónappal utóbb Lerbier és a felesége a kikötőből hosszan néztek egy távozó hajó után. A fiatal pár kísérte e hajón André Richomme-ot, Madagaszkárba. Odette könnyű szerrel rábirta férjét az odaköltözésre. Annál is inkább, mert apja fényes elhelyezkedést biztosított ott kinn a vejének.

Az anya számára ez szörnyű csapás volt. Elvesztette egyetlen gyermekét. Lerbier-t is keményen sújtotta e csapás. Rajongva szeretete a mostohaleányát.

A hajó fedélzetének korlátjára támaszkodva, két utas lengett a zsebkendőjét. A harmadik, egy magas, feketébe öltözött alak, nem integet bucsút. Pár lépéssel hátrább áll, egyenesen, sötéten és szigorúan, mint maga a könyörtelen sors. Pedig a parton halásan fogadták volna egy bucsuzodulását.

A hajó mindmészebb siklik... — Isten veled!... Isten veled!... — zokogja az anya.

Az ég és a tenger összeölelkező kéksége elnyeli a két lengő zsebkendő fehérségét.

Vajon a hajó három utasa látta-e még a parton álló párt?... látták-e a vigasztaló karok támaszában, fájdalmasan összecsókoló anyát, a görcsös zokogástól megránduló nő vállakat...

A vasuti vezérigazgatóságnál semmit sem tudnak az aradi viaduktról

Nedelcu dr. városi ügyész kutatása a CFR-vezérigazgatóságnál --- Elkallódott az aradi jelentés, vagy meg sem irták azt? ---

Bizonytalan még az aradi városi tanács sorsa

Aradváros ügyésze, Nedelcu Miklós dr. ma reggel Bucurestiből visszaérkezett Aradra. A városi ügyész számos közigazgatási ügyben járt el, Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök megbízásából. Így felkereste a CFR vezérigazgatóságát, hogy utána nézzen annak a hivatalos beadványnak, amit a CFR temesvári kerületi felügyelősége kellett volna, hogy eljuttasson a vezérigazgatósághoz az aradi vasuti viadukt ügyében.

A városi főügyész egy teljes félnapot szánt rá, hogy a vasuti felügyelőség hivatalos jelentésének nyomaira bukkanjon, de minden kísérlete hiábavalónak bizonyult.

A CFR vezérigazgatóságánál egyáltalán semmit sem tudnak az aradi vasuti viadukt ügyében indított akcióról, a vasuti felügyelőség semmiféle hivatalos jelentéséről nem tudnak, oda nem érkezett egy sor hivatalos irás sem.

Természetes, hogy Nedelcu Miklós dr. városi ügyész meglepetten vette ezeket a tényeket tudomásul.

Lehetséges ugyan, hogy a CFR felügyelőség elküldötte jelentését a vezérigazgatósághoz, amely ott egyszerűen elkallódott, olyannyira, hogy egy fél napi kutatás után sem lehetett nyomokra bukkanni, de még könnyebb elképzelni, hogy a jelentés egyszerűen meg sem íródott

és így a CFR vezérigazgatóság egyáltalán nem vehetett mindeddig hivatalos tudomást az aradi viadukt anomáliáiról, valamint a Mosóczytelep lakóinak felháborító helyzetéről.

Egyébként Gherman Joe belügyi közigazgatási vezérfelügyelő, — amint az Aradi Közlöny vasárnapi számában megírta, — hétfőn, a reggeli órákban Aradra megérkezett. Reggel nyolc órakor Lázár Ágoston dr. megyei prefektust kereste fel hivatalában, akivel hosszas megbeszélést folytatott, majd Botioc Elek dr. városi interimár-bizottsági elnök társaságában, a városi pénzügyi osztályban kezdte meg vizsgálatát, amely, — mint megírtuk, — arra irányul, hogy egyfelől a Lugal-féle városi tanács feloszlásának körülményeit

Helyszíni vizsgálatot rendezett

az aradi rendőrség egy halálos autógázolás ügyében.

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Sava Mihály csoportvezető detektív két aradi urral helyszíni vizsgálatot tart a severinmegyei Cosova és Cosovita község közt elterülő országúton, ahol egy aradi jelzésű autó halálra gázolta Crisan János 72 éves pásztorát. Mint ismeretes, az egyetlen szemtanú a gázoló autóról csak annyit tudott, hogy aradi volt, azonban rendszámára rem emlékezett. A helyszíni szemlét az Ar. 1322. számú autóval tartották, a mellyel — mint a csendőrség jelentette — a kérdéses napon Szumerai Henrik aradi keférváros és Radu György, az aradi Szabó Albert-cég utazója járt a megyében. A helyszíni szemlén mindketten részt vettek és ennek alkalmával kétségbevonhatatlanul megállapítást nyert, hogy a gázolást ők nem követhették el. A Cosova és Cosovita közt levő úton ugyanis nem is jártak és csak a dobriai országúton fordultak meg. Itt sem augusztus 30-án, hanem 31-én voltak. Megállapította a rendőrség azt is, hogy a gázolás nem az autó vezetőjének hibájából történt, mivel az idős pásztor egy kanyarnál váratlanul került az autó elé. Az aradi rendőrség elhatározta, hogy felülvizsgálja a vámnál, hogy a kérdéses napon mely aradi autók lehettek a szóban levő országúton és ezeknek tulajdonosait kivétel nélkül kihallgatja. A vámhivatalnak erről szóló kimutatását már kézhez is vette az aradi rendőrség.

tisztázza, másfelől pedig annak lehetőségeit teszi vizsgálat tárgyává, hogy egyáltalán szó lehet-e arról, hogy ezt a tanácsot, — a kormány intencióinak megfelelőleg, — visszahe-lyezzék hivatalába.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Gherman Joe közigazgatási vezérfelügyelőt, aki a következőket jelentette ki:

— Jelen pillanatban a nyilvánosság szát mára semmit sem közölhetek. Sziveskedjenek néhány napig még türelemmel lenni, amíg ma-

Rablógyilkosság egy Budapest környéki csárdában

Revolvergolyókkal fizetett a borért a sánta bandita — A gyilkos kerékpáron menekült el —

Budapestről jelentik: Pesthidegkut határában az ugynevezett „Malomcsárdába“ ma délután egy kerékpáron érkező sánta fiatalember állított be, aki italt kért. Az ivóban a sánta ember elbeszélgetett a cseléddel, akit kikérdezett arról, hogy hol van a gazda és mikor tér vissza. A korcsmárosné ekkor figyelmeztette a szolgálóleányt, hogy ne engedje magát kifaggatni. A fiatalember még egy fél liter bort kért, a korcsmárosné azonban azt mondta, hogy csak akkor adja át az üveget, ha a bor árát előbb kifizeti.

— Pénz kell?! — mondta a sánta fiatalember. Hát itt van.

Ezzel balzsebéhez nyúlt, revolvért rántott elő és három lövést adott le a szerencsétlen korcsmárosnéra. A 40 éves, Jandák Józsefné nevű asszonyt a golyók eltalálták és holtan esett össze. A bandita ekkor a pulthoz ugrott, a pénztáriókból kivette a pénzt és kerékpárján elszárgulodott. A cselédeleány azonnal segítségért kiabált, azonban az elősiető szomszédok már nem tudták a banditát elfogni. A szolgáló vallomása szerint a sánta fiatalember 200—300 pengőt vitt magával. Az esetről értesítették a csendőrséget, amely bevezette az ügyben a nyomozást. A délután érkezett jelentések szerint állítólag Csolymáron látták.

Véres kommunista zavargások Bécsben

Harminchat tüntetőt letartóztattak

Bécsből jelentik: Vasárnap a város több pontján véres verekedés folyt le a kommunisták és nemzeti-szociálisták között. A kommunisták meg akarták akadályozni a nemzeti-szociálisták kerékpár versenyét és ezért az utvonalat üvegcserepekkel hintették be. A rendőrök lovait a kommunisták riasztó lövésekkel akarták megvadítani. Az egyik rendőrt a lóva le-

is vetette és ekkor a kommunisták a szerencsétlen emberre rohantak, akit késekkel megsebesítettek. A Hochbauer Platzon egy nemzeti-szocialista kerékpáros kődobások következtében életveszélyes sérüléseket szenvedett. A rendőrség harminchat tüntetőt letartóztatott. A nemzeti-szociálisták Reitenfeldben, az ottani templom felszentelése alkalmával, összeverekedtek a keresztényszociálistákkal.

Meleg ünneplésben részesítették Szondy Géza kisperegi ref. lelkészt

működésének félszázados jubileuma alkalmából

Meleg és bensőségteljes ünneplésben volt része Szondy Géza kisperegi lelkésznek, aki vasárnap ünnepelte lelkészkedésének félszázados jubileumát. A valóban ritka jubileumot fényes keretek között ünnepelték meg és azon Kispereg lakossága csaknem teljes számmal résztvett. Szondy Géza ünneplése istentisztelettel kezdődött, amelyen a beteg Sulyok István püspök helyett Keresztes J. egyházmegyei jegyző mondott szépen felépített és nagyhatású egyházi beszédet, majd pedig a kisperegi és peregi dalárda énekeket adott elő. Az istentisztelet befejezése után Lengyel Jenő felolvasta a Szondy-család leszármazási és Szondy Géza lelkész életrajzi adatait.

Ezután az üdvözlések következtek. Elsőnek a bányászati egyházmegye nevében Keresztes József egyházmegyei főjegyző köszöntötte meleg szavakkal Szondy Gézát. Sorra következtek ezután a különböző egyesületek. A Lelkész Kör nevében Balogh Gyula, az egyházmegyei tanácsbírók nevében Tóth Lajos tanácsbíró, a járási főszolgabíró nevében Cizmas Emil jegyző, a helybeli egyház, a tanítói kar, a nőszövetség, a dalárdák és a község részéről

Vég Sándor bíró, továbbá a peregi jegyző és orvos üdvözölték lelkes szavakkal a jubilánst. Üdvözlő táviratot és levelet küldöttek az alábbiak: Dr. Szondy György miniszteri tanácsos, dr. Szondy Viktor külügyminiszteri osztálytanácsos, Szondy Bella, Bánhegyi Anatol ezredes felesége, az összes bányászati egyházmegyei lelkészek, továbbá dr. Balthazar Dezső és Frint Lajos püspökök, dr. Barabás Béla, mint az ünnepelelt leányának keresztapja, Csécsi Imre aradi esperes az aradi és aradmegyei Magyar Párt és még számosan.

Délben és este 250 terítékes bankett volt, ezenkívül este táncmulatság a Gazdakörben.

CORSO-MOZGO

MA 5½, 7½ és 9 órák:

A FEKETE LOVAG.

Zenés kalandorfilm a spanyol lovagok köréből. Amerika elfoglalása idején. RICHARD TALMADGE BARBARA BEDFORD.

Ma délután 3 órák: BETÖRŐ. UFA filmoperett.

LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH.

JEGY LEI 8.—

Jón: Eggerth Marta a híres magyar sztárral és Leo Slezák-kal: CSÓKATTASÉ. Vidám filmoperett, mely Berlin, Bécs és Budapesten a legnagyobb sikereket aratta.

Modern osillárt tervez készít:

Pintér & Co.

tükörgyár. Gyári árak!

Az aradi törvényszék előtt lesz folytatása a világosi milliós főnyereménynek

Vita a megsemmisített szerződés miatt — Kereset a főnyeremény egy negyed részéért — Egy bucuresti-i bank érdekes ajánlata — Akik kiengedték kezeik közül a szerencsét

(Világos, az Aradi Közlöny külön kiküldött munkatársától.) A főnyeremény-nyertes sorsjegyek felett még mindig nem tért napirendre a község. Ez érthető is, hiszen nem nyernek mindennap hárman is főnyereményt egy hat és félezer lakosu faluban és éppen az lenne csodáltnivaló, ha már megszűnt volna az izgalom. Most azonban nem annyira a főnyeremény ténye foglalkoztatja az embereket, mint azok a bonyodalmak, amelyek az egyik sorsjegy körül keletkeztek és amelyek most már perré fejlődtek.

Nyilatkoznak az érdekeltek

Az Aradi Közlöny számolt be arról a szerződésről, amelyet az egyik nyertes, Bozgan János, a Victoria Bank világosi fiókjának igazgatója kötött dr. Barsan Jonel közjegyzővel, Horga járásbíróval és Popa György községi jegyzővel. Mindegyik két-két számat vásárolt és szerződésileg állapodtak meg abban, hogy a nyolc szám által megnyert összegeket felosztják. Az első húzások után dr. Barsan és Horga járásbíró abbahagyták a játékot. Most, hogy Bozgan sorsjegyét kihúzták,

megjelent nála Popa jegyző, aki követelte a ráeső részt. Bozgan megtagadta a követelés teljesítését és többnapos sikertelen tárgyalás után most a bíróság elé kerül a különös sorsjegy-eset.

A boldog nyertes a következőkben szögezi le álláspontját:

— Tény, hogy a szerződést megkötöttük, de időközben ketten visszaléptek. Amikor egy este összetalálkoztunk négyen a kaszinóban, megállapodtunk abban, hogy mindenki saját számlájára folytatja a játékot. Miután a szerződés nálam volt, mindannyi jelenlétében, hangosan megkérdeztem:

— Tehát elszakíthatom a szerződést?

Barsan dr. azt válaszolta, hogy igen. Popa jegyző egyetlen szóval nem tiltakozott és nem mondotta azt, hogy folytassuk ketten most már közös számlára a további játékot. Sőt, tovább megyek. A szerződés összeszakítása után nyertem hatszáz lejt. Mindenki tudta ezt, de Popa jegyző nem jött a ráeső részt kérni. Azt sem tudtam, hogy tovább játszik. A megállapodás értelmében a sorsjegyeket nálam deponálták. Így is történt az első húzásnál, de továbbra senkisésem helyezte letétbe nálam a sorsjegyet. Világos tehát, hogy senkinek sem tartozom. Popa jegyző először a nyert összeg felét, majd negyedét kérte, végül azt mondotta, adják legalább valamit, hajlandó kiegyezni. A felelettem az volt, ha úgy érzi, hogy jogai vannak, igyekezzen a bíróságnál érvényesíteni, én nem osztózom.

Popa jegyző viszont a következőket mondja:

— A megállapodást betartottam, játszottam tovább. Nem tudok arról, hogy a szerződést megsemmisítették volna, nekem senkisésem mondta, Bozgannek nem állott jogában elszakítani a megállapodást. Most tárgyalok ügyvédemmel és a napokban nyújtjuk be a pert az aradi törvényszékhez, amelytől azt kérem, ítélje meg részemre az 560.000 lej egynegyed részét, a megállapodás értelmében. Több ügyvéd felajánlotta már, hogy részesedésre hajlandó vinni a pert, amelyet mindenképpen megindítok.

A harc tehát megindul és Világoson mindenütt a várható fejleményekről vitatkoznak.

Egész jogászokré alakult át a kaszinó. A másik két szerződő viszont közölte, hogy nem tart igényt semmire, miután nem folytatta a játékot.

De nemcsak a szerződés, hanem a kifizetés körül is érdekes események történtek. Egy bucuresti-i bank két megbízottja, Grün Félix és társa tegnap autón Világosra érkeztek. Először Bozgan keresték fel, akinek bejelentették:

— Bucurestiből jövünk, a sorsjegy-ügyben. Ha önnél van, kifizetjük a nyereményt.

Ezzel kinyitották az aktatáskát, amely zsufolásig telve volt ezresbankókkal. Bozgan elővette a sorsjegyet, mire arra kérték, állítson ki egy igazolványt, amely szerint a banknak jogában áll felvenni a sorsjegy nyereményét és ennek ellenében ötszáz darab ezrest tettek le az asztalra. Bozgan meglepetten válaszolta:

— Miért ötszáz ezer? Tudomásom szerint 563 ezer lejt kapok.

— De tíz százalék a banké — felelték.

— Kérem, a banknak nem jár! — replikázta Bozgan.

— Törvényesen nem, de uzus. Különbben is lássa be, költségeink voltak Bucuresttől idáig, tehát legalább tegyen ajánlatot — beszéltek rá.

Az ügynökök ravasz trükkje

Bozgan egy-kétezer lejt ajánlott fel, mire Grün először 23.000 lejtben, majd tízezer lejtben akart kiegyezni. A tisztviselő azonban erre nem volt hajlandó, mire újra összecsomagolták a pénzt és távoztak. A másik nyerőnél, Bartók Jenőnél azonban már szerencsésebbek voltak, mert

Bartók sorsjegyét nyolcezer lejt engedménnyel megvették.

Keresték a harmadik nyertest, Haas Miksát is, de a fakereskedő nem tartózkodott otthon. Bozgan azután ma bejelentette az esetet a Goldschmidt banknak, ahol közölték vele, hogy nagyon helyesen járt el, miután a nyereményt a bank fizeti ki és az ügynököknek nem volt más céljuk, mint néhány ezer lejt keresni a sorsjegy beváltásával.

Bozgan János különben egy jótékony cselekedettel akarja emlékeztetést tenni nyereményét. Mint ismeretes, a közeli hetekben nagy

A kenyér után nem kell forgalmi adót fizetni

A miniszterium fontos rendelete a pénzügyigazgatósághoz -- A rendelet 10 lejtben maximálta a szőlő árát, amely a piacon is 6 lejt

A forgalmi adó rendeletének életbeléptetésével kapcsolatban bonyolult helyzet állott elő a kenyér után fizetendő forgalmi adóra vonatkozólag. Az ellenőrző közegek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a törvény értelmében a pékeknek az elárusított kenyér után is kell forgalmi adót fizetniük. Ezt a bizonytalan helyzetet oszlatta most el a pénzügyminiszterium Aradra leérkezett rendelete, amelynek értelmében a kenyér után külön nem kell forgalmi adót fizetni, mert a törvény szerint a malomok az őrlés alkalmával már azt lerójják.

Ugyanez a rendelet fontos intézkedéseket tartalmaz a butorkereskedők által forgalomba hozott kész butorokra vonatkozólag is. A pénzügyminiszterium utasítása szerint ugyanis ezentúl nemcsak a kárpitozásra előkészített butorok esnek forgalmi adó kötelezettsége alá,

vihar pusztított a községben, amelynek számos háza tönkre ment. Bozgan most a legszegényebb károsultnak, aki nem tudja helyrehozni házát, annyi pénzt bocsát rendelkezésére, amiből az építés költségeit fedezhesse.

Akik nem tudnak aludni

A boldog nyerők mellett vannak néhányan, akik a sorshúzás óta aludni sem tudnak. Ezek közé tartozik Debelák György, a Victoria Bank szolgálója és Suciu Traian pénztáros. A nyertes sorsjegyet ugyanis Bozgan vette meg és egyet a pénztárosnak, a másikat a szolgálónak adta el. Az első húzás után mindketten visszadták a sorsjegyet Weisz trafikosnak, mert nem bíztak abban, hogy nyerni fognak. S valósággal vilámcsapásként hatott rájuk a nyeremény híre. A két sorsjegy egyike Bartókhhoz került, míg a másikat dr. Jung Mihály állatorvos vette meg. Ő azonban nem is játszott vele, hanem néhány nap múlva visszaküldte a trafikoshoz, aki nagynehezen tudta rábeszélni Haas Miksát a vásárra. A három boldog nyerő mellett tehát három másik ember van, aki kiengedte a kezéből az oly ritkán mutatkozó szerencsét...

Az új sorsjegy csoportot Auerbach igazgató már elhozta Világosra. A nyerő nyolcszáz sorsjegyek már elkelték. Az egyiket — behunytt szemmel — maga Auerbach igazgató húzta ki a csoportból, a többi is mások kezébe került. Ekörül ismét élénk vita folyik, mert a nyerők vissza szeretnék kapni a régi számukat, az új sorsjegy-tulajdonosok pedig ragaszkodnak szereményükhöz. Világoson tehát javában dühöng a sorsjegy-láz és a csendes kis faluban bőséges beszédtemát kaptak az unatkozók...

MAROSI RUDOLF

Lábánál fogva függött

a szakadék felett egy budapesti kereskedő leánya

Különös turista-szerencsétlenség.

Budapestről jelentik: Megdöbbentő turista-szerencsétlenségről érkezett jelentés Salzburgból. Egy nagyobb társaság, amelynek tagjai közé tartozott Gleis Dezső budapesti kereskedő és tizenhét éves Margot nevű leánya a Windischkopf hegyecsucs megmászására indult. Leereszkedés közben, egy husz méteres szakadék szélén kioldódott a kötél és a hátul haladó turista, egy klagenfurti orvosnövendék, lezuhant. Magával rántotta Gleis Margitot, akinek lába szerencsére két szikla közé szorult és így nem zuhant a szakadékba. Néhány percig fejfelé lefele függött a mélység felett, míg édesapja kimentette. A leány a fején szenvedett súlyos sérüléseket, azonkívül kezét és lábát törte, míg az orvosnövendék szörnyethalt.

hanem forgalmi adót kell fizetni a már teljesen elkészített és eladásra szánt butorok után is.

Feltűnést keltő a miniszteri rendelet további része, amely a csemegeszőlő utáni forgalmi adót állapítja meg. Amikor az aradi piacon is néhány lejtért lehet a szőlő kilogrammját kapni, a rendelet mintegy maximálja adó szempontjából a szőlő árát és kimondja, hogy a szőlő után, amennyiben az 10 kilogrammnál kisebb tételben kerül eladásra, a 2.2 százalékos forgalmi adót a szőlőnek 10 lejt kilogrammonkénti ára után kell számítani. Amennyiben 10 kilogrammon felül történik az eladás, úgy ez a forgalmi adó a szőlő kilogrammonkénti 4 lejes ára után számítható.

Forgalmi adó alá esik azonkívül a kávé is, akár nyers, akár pörkölt vagy megőrölt állapotban kerül eladásra.

Ma nyílt meg

a Str. Bratianu (v. Weitzer János-ucca) 7. sz. alatt (az átjáróházban)

KOHN fűszer- és csemege-üzlete.

Három és fél millió lej költséggel kiépítik a nagy- laki vasutvonalat

Serbanu alminiszter inter-
veniál Ionescu CFR-vezér-
igazgatónál a kiépítés ügyében — A nagylaki látogatás — Az almi-
niszter a konverzióról

Serbanu alminiszter az aradi viaduktnál

A Központi Szálló 4. számú szobájában szállott meg Serbanu Mihály földművelésügyi alminiszter, aki vasárnap este Nagylakról Aradra érkezett. Serbanu államtitkár édesapja nagylaki siremlékének avatására érkezett meg családjával együtt: utjának tehát semmiéle hivatalos jellege nem volt. Az aradmegyei származású alminiszter tiszteletére Nagylak község lakossága bandériummal várta az érkező államtitkárt, akinek üdvözlésére autón Nagylakra érkezett Botioc Elek dr. interimár-
bizottsági elnök is.

Serbanu alminiszter Dragea János és Torneanu Arcadie képviselők társaságában ebédelt, amelyen Roxin József főjegyző köszöntötte fel. A siremlék felavatásának családi ünnepe után Serbanu meghatottan köszönte meg a megnyilatkozott ragaszkodást, majd Aradra jött, hogy innen tovább folytassa útját Petrescu titkárja társaságában egész családjával együtt Bucuresti felé.

Az Aradi Közlöny munkatársát szállóbeli apartamentjában fogadta a déli órákban a földművelésügyi alminiszter. Pompásan beszél magyarul, hiszen izig-vérig erdélyi ember: nagyatya nagylaki görögkeleti esperes, édesapja pedig Szegeden volt törvényszéki bíró. Ómaga tökéletes européer: előzékeny, udvarias és személyes érintkezésben a lehető legközvetlenebb.

— Kizárólag édesapám siremlékének felavatására érkeztem ide az egész családommal

Nagylak, Szemlak és Sajtény lakosságának támogatásával hitem szerint a mai viszonyaink között is elő lehet teremteni. Bevallom, szívügyemnek tekintem a kérdést és minden okom meg van reá, hogy azt higgyem. Ionescu urat, a CFR vezérigazgatóját is sikerülni fog megnyernem a tervnek...

„Sürgősen meg kell oldani a viadukt-problémát“

— Mi a véleménye, Miniszter ur. az aradi viadukt ügyéről? — kérdeztük tovább.

Az alminiszter csodálkozva nézett reánk. — Miféle ügy ez? Most hallok róla először. Eddig még senki sem említette előttem...

Rövid mondatokban hívtuk fel a meglepett alminiszter figyelmét az aradi vasúti viadukt ügyére, amellyel elnéptelenségre itéltek lassankint egy egész aradi városrészt. Kifejtettük előtte, hogy milyen kerülőket kell tennie a Mosóczy-telepi lakosság iskolaköteles gyermekeinek, hogy minden nap rendszeren iskolába jár-hassanak.

— Feltétlenül meg fogom említeni Ispravnic igazgató urnak mindazt, amit most Öntől hallottam — mondotta elkomorulva Serbanu államtitkár. — Ezen a helyzeten valóban sürgősen segíteni kell. Délután öt órakor utazom Bucurestibe, de addig is módot fogok keresni arra, hogy ebben az ügyben sürgősen érintkezésbe lépjek az illetékes hatóságokkal.

Tanszerek, táskák KERPEL-nél.

ból ki lehetne olvasni. Mindenkinek ugyanis az a felfogása, hogy ez a másfél év arra lesz jó, hogy az adós a hitelezőjével formális egyezkedési tárgyalásokat folytasson. A kormány-nak statisztikailag messzebbmenő céljai vannak. Először is az első hat hónap alatt megá-lapítani kívánja országos viszonylatban, hogy bírói határozatok folytán tisztazzák az agrá-riusok adósságának természetét: mennyi a tisztán agráradósság és mennyi a másféle te-her? Ezt követően statisztikailag meg fogják állapítani, hogy hogyan néz ki ennek az adós-ság-komplexumnak a helyzete mennyiség és minőség szempontjából? Az eredményeket ösz-szegezve a kormány a hátralevő tizenkét hó-nap alatt kiküszöböli a moratórium kedvezmé-nye alól az oda nem tartozó adósságokat, a többiekre nézve pedig egy újabb, nagyszabású törvényjavaslatot fog készíteni, hogy a tényle-ges agrárgazdálkodást felszabadíthassa, eset-leg külföldi segítséggel is, a nyomasztó adós-ságok alól, anélkül, hogy ezzel a hitelezői ér-dekeket is sérthetné.

— Ami az árvízkarosult aradmegyei gaz-dák vetőmag-akcióját illeti — mondotta bucsu-záskor Serbanu alminiszter — ebben az ügy-ben volt alkalmam Marsieu Iustin dr. urral, valamint a megyei prefektus urral hosszasan beszélni. Az ő terveik, amelye-ket Pop C. István kamarai elnök ur személye-sen is támogat, helyesek és hitem szerint meg-felelő eredményre is fognak vezetni.

Az alminiszter elutazása előtt különben szavának állott és felhívásunkra Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, Botioc Elek dr. polgár-mester és Zamfirescu vasúti főmérnök társasá-gában a délutáni órákban megtekintette a vas-úti viaduktot. Az államtitkár részletesen infor-máltatta magát hivatalos részről is és ígéretet tett, hogy a tarthatatlan mikalakai helyzetre nyomtatékosan felhívja Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatójának figyelmét. (—ab.)

Arverést tüztek ki a Réthy-nyomda ellen

Arad egyik legrégebb nyomdavidálatára nem akadt komoly vevő.

Arad egyik legrégebb nyomdavidálatára ellen tüzött ki árverést az aradi első kerületi adóhiva-tal. Az árverést a Réthy-féle nyomda ellen tüz-ték ki, amelyet néhány évvel ezelőtt a tulajdonos bérbeadott ki. Legutóbb a nyomdászok egy alkalmi csoportja bérelte a Réthy-vállalatot és 21 ezer lejjel maradtak adóhátralékban. Közben a bérők visszaléptek a bérleménytől és az adóhivatal a jelenlegi tulajdonoson követelte a hátralékokat. Az árverést a délelőtti órákra tüzték ki, azonban ko-moly vevő nem jelentkezett és elfogadható ajánlat hiányában az adóhivatal az árverést felfüggesztet-te és bizonytalan időre elhalasztotta.

A közönség és szabók figyelmébe!

Ugy szövegekben, mint hozzávalóban jó és olcsó beszerzési forrás a Segesvári Szövetgyár vezérképviselőtől:

Vajda Béla, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér)

együtt — mondja — és éppen ezért rendkívül meghatott a nagylakiak megnyilatkozott ra-gaszkodása. Morális kötelezettséget érzek ép-pen ezért velük szemben, hogy megkíséreljem teljesíteni kívánságukat, ami a nagylaki vasúti összeköttetés ügyét illeti.

Új, erősforgalmu határállomás

Az alminiszter itt arra a helyzetre célzott, amely eléggé fura módon már több mint tíz éve keseríti a nagylakiakat. Nagylak vasutállomá-sa ugyanis a határon túl fekszik, Magyarorszá-gon, a nagylakiak tehát arra felé el van-nak zárva. Csak a csanádi vasutvo-nalat kellene kétszáz méteres hosszúságu sza-kaşzon kiépíteni Nagylak községig, hogy ezen a helyzeten segíthessenek.

— Ebben az ügyben — mondotta szá-munkra Serbanu alminiszter — éppen ma dél-után lesz tárgyalásom Ispravnic vasúti igaz-gató-főmérnök urral. Én ugyanis nem tartom megvalósíthatatlannak a nagylakiak jogos kí-vánságát a csanádi vasúti szakasz kiépítésére vonatkozólag és a szükséges pénzt is elő lehet-ne teremteni, még a mai nyomoruságos visz-onyok közepette is.

— Mennyire volna szükség? — érdeklöd-tünk.

— Tulajdonképpen arra gondolok, hogy a magyar államvasutak igazgatóságával együtt valósítsuk meg a tervet — felelte diplomatiku-san az államtitkár. — Ugy szeretném, hogy a magyar államvasut kiépítse a maga részén a vonalat a román határig: innen építenénk ki tovább mi a községig, ahol természetesen egy új állomási épületre is szükség lesz. Mindennek költsége nem tenne ki többet három és félmillió lejnél. Viszont nyernénk egy új, előreláthatólag erős forgalmu határállomást. A költségeket

Ezután a konverziót felváltó törvényja-vaslat egyes rendelkezéseiről tettünk fel kérdé-seket a földművelésügyi államtitkárnak, aki azonban névleg nem kívánt nyilatkozni egy olyan javaslatról, amely már a parlament előtt fekszik. Információink szerint azonban a kor-mánynak a tizennyolc hónapos „türelmi idő” tervbevitelével sokkal messzebbmenő szándé-kai vannak, semmint azt egyelőre a javaslat-

Két pénzügyi főtisztviselőt

A miniszterium nincs helyeztek el Aradról adóbehajtásokkal — Ertekezlet a pénzügyigazgatóságon — Taranu Victor vezérfelügyelő nyilatkozata

Az elmúlt hét folyamán a pénzügyminisz-terium leiratban értesítette az aradi pénzügy-igazgatóságot, hogy az adóhivatalok által be-terjesztett jelentésekből megállapítható adóbe-hajtással a miniszteriumban nincsenek megelé-gedve. A jelentések szerint ugyanis az aradi adóhivatalok mintegy 40 százalékát inkasszál-ták az állami adóknak, ezzel szemben a megyé-ben egyes adóhivatalok alig érték el a 25—30 százalékot.

Taranu Viktor pénzügyi vezérfelügyelő, aki tegnap érkezett haza Bucurestiből, ma dél-előtt értekezletre hívta össze az adóhivatalok vezetőit, valamint az adóellenőröket, akikkel közölte, hogy a miniszterium a legszigorubb adóbehajtást követeli és erre vonatkozólag uta-ítja az adóellenőröket, hogy állandóan ellen-őrizzék különösen a megyei adóhivatalok mun-káját. A miniszterium álláspontja szerint az

év befejeztével az adókat száz százalékban kell behajtani, tekintettel arra, hogy az adókövető-bizottságok az idén minden adónemnél a lehető legméltányosabban jártak el.

Az értekezlet befejezése után alkalmunk volt beszélgetést folytatni Taranu Viktor vezér-felügyelővel, aki kijelentette, hogy az adóhiva-talok, ha kell, árverés útján is kötelesek behaj-tani az adóhátralékokat. Ugyancsak kérdést intéztünk a vezérfelügyelőhöz a pénzügyigaz-gató-helyettesi delegációra vonatkozólag. Ta-ranu Viktor kijelentette, hogy Neagota Gyula delegálását a miniszterium nem vonta vissza és így az érvényben van most is, viszont a minisz-ter nemcsak Radulescu aradi pénzügyigazgató-helyettesét, hanem Radulescu aradi subinspek-tort is Bucurestibe helyezte és az egyforma ne-vek következtében állott be az a félreértés, mintha a subadministrator továbbra is Aradon teljesítene szolgálatot.

HIREK

Méltányos betörő...

Hiába, ma olyan viszonyok vannak, hogy nemcsak a hitelezőknek, hanem a betörőknek is méltányosoknak kell lenniük. Iskolapéldát mutatott be erre Kéki László pesti kőművesmester, aki egy nyári éjszakán betört özvegy Schiffer Lászlóné Klauzál-uccai üzletébe és a pénzeszekrényben talált pénzt elvitte. Azaz pardon... mégsem vitte, mert a méltányos betörő a kasszában nemcsak pénzt talált, hanem egy cédulát is, amelyen az állott, hogy a tulajdonosnőnek másnap kell kifizetnie házbérét. És megessett a szíve a szegény kereskedőszegényen, aki reggel, — ha üresen találja kasszáját, — nem fog tudni házbért fizetni. Miután kiböngészte, hogy a házbér összege hatszáz pengő, a pénzeszekrényben talált másfélezer pengőből szépen visszatett hatszázát.

Kéki László azonban, — mint a legtöbb betörő, — egy szép napon a rendőrség kezébe került és ma kellett felelnie tetteért a bíróság előtt. A védő természetesen nem hagyta kihasználatlanul védené méltányosságát, hanem ékes beszédben mutatott rá, mennyire jószívű betörő volt Kéki, aki joggal igényt tarthat enyhe ítéletre. A bíróság meghajolt az érvelés előtt és belátta, hogy még egy betörő gavallériáját is honorálni kell. Tehát az enyhítő körülmények figyelembevételével, hat havi börtönre ítélte a gavallér betörőt.

Tanulság kezdő betörők számára: a méltányosság hasznos betörőerény...

5. fél 8 és fél 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: DR. PENNING, A NŐ-ORVOS. Életkép. Főszereplők: WARNER BAXTER, IOAN BENNETT, a rendkívül bájos szőke filmsztár és VÁRKONYI MIHÁLY, akinek ez a legelső beszélőfilmje.

SELECT MOZGÓ: TEST ÉS LÉLEK. Szerelmi dráma. Főszerepekben ELISSA LANDI és CHARLES FARRELL.

Délután 3 órákor 8 lejjel:

AZ ELBUKOTT MADONNA, Dolores Costelloval a SELECT MOZGÓ-ban.

— **Vezérkari tábornok érkezett Aradra.** Jite a nu tábornok, a vezérkar egyik vezető-tábornoka, ma reggel Aradra érkezett. A tábornok a megyei prefekturán Popu M. János dr. megyei alispánt kereste fel, akinek kíséretében autón Pécskára utazott. Értesüléseink szerint a tábornok aradmegyei utjának inspekcio jellege van.

— **Kedden utazik Bucurestibe a prefektus.** Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus. Szerban Mihály földmívelésügyi államtitkár aradi látogatása miatt, bucaresti-i útját egy nappal elhalasztotta. A prefektus délelőtt az interimárbizottság ülésén elnökölt, majd délután a földmívelésügyi alminiszterrel folytatott intim megbeszélést. Lázár dr. kedden délután utazik Bucurestibe.

— **Istratescu törvényszéki elnök, vezető-járásbíró ünneplése.** Meleg ünnepségben részesítette az aradi járásbírószágot tisztviselői kara Istratescu törvényszéki elnök, vezető-járásbírót, aki az elmúlt hét folyamán tartotta esküvőjét Bucurestiben Nichida aradi tanárnővel. A vezető-járásbíró a mai nap folyamán foglalta el ismét hivatalát és a délelőtt folyamán a járásbírószágot tisztviselői küldöttségileg tisztelgtek az elnökkel, akinek szerencsés kivánataikat fejezték ki a házasságkötése alkalmából.

— **Vay Kázmér teljes rehabilitálását kéri.** Budapestről jelentik: Szerdán nagyarányú bűnügy kerül a budapesti Tábla elé. Ekkor tárgyalják ugyanis le az annak idején nagy port felvert építkezési panama ügyét. Mint ismeretes, a törvényszék felmentette Vay Kázmért és társait, és csupán Littke Kálmánt ítélte el. Az elsőfokú ítélet ellen nemcsak Littke hanem maga Vay Kázmér is felelt, teljes rehabilitálását kérve. Ezzel szemben az ügyészség bejelentette, hogy újabb bizonyítási indítványokat terjeszt be az egyes vádpontokra nézve. Az érdekes ügyben ítélet csak a hét végére várható.

— **Megkezdődtek a kihallgatások a haditengerészeti panama ügyében.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt kezdte meg Gavrilescu tábornok, a második hadtest hadbírószágot vizsgálóbiztos a haditengerészeti visszaélések ügyében a gyanúsítottak kihallgatását. A kihallgatások egész nap folytak.

— **Sikertelen adóárverés egy aradi turóüzemnél.** Ma a kora délutáni órákban az adóhivatal emberei megjelentek a Puritas turóüzem Zrinyi-uccai helyiségében, hogy adóhátralék fejében az üzemet elárverezték. Az árverés megkezdése előtt az Alfa tejüzem tulajdonosa bejelentette tulajdonjogát a turóüzem gépeire. Az árverést azonban ennek ellenére megtartották, miután azonban az egész üzemért mindössze csak 11.500 lejt ígértek az árverelő, az adóhivatal emberei úgy döntöttek, hogy az árverést szeptember 26-ikán délután 4 órákor ismét megtartják.

— **Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség kultúrelőadás sorozatában** holnap este 9 órai kezdettel, dr. Fuchs Albert ismert nevű aradi ügyvéd tart érdekes előadást a „Halálbüntetés problémája” címmel a Zsidó Kulturházban (Zrinyi-ucca 6.). Az előadásra az érdeklődőket ezuton hívja meg a vezetőség. A belépés díjtalan.

— **Félmázsás harcsát fogtak Aradon.** Ritka fogást csinált Badescu Jon aradi betegséggelgyógyító pénztári tisztviselő, aki vasárnap délelőtt egy, körülbelül 41 és fél kilogrammos harcsát fogott a Marosból. A tisztviselő szabad óráiban halászzattal szórakozik és vasárnap reggel, mint rendesen, kiment a Maros görgőváci részére és itt került horogra a hatalmas harcsa, amelyet élve a Hellas elé szállítottak és itt egy facölöphöz kötözve, a vízben hagyták. A közel félmázsás harcsa „nyilvános kivégzése” holnap, kedden délután 2 órákor lesz és ez az aktus bizonyára nagy közönséget fog a Hellas elé vonzani.

Osztály-„öntudat”

— *Mit hallok, te kölyök, már megint megszöktél ma az iskolából?*

— *Igaz, apám... de nem lustaságból, hanem osztály-gyűlöletből.*

*

Katonatiszt felesége Nagy Frigyes császárhoz ment panasza.

— *Felség, a férjem rosszul bánik velem.*

— *Ahhoz nekem semmi közöm.*

— *De Felségedet is gyakran szidalmazza...*

— *Ahhoz meg Önnek semmi köze, — s ezzel véget ért az audiencia.*

— **Megkezdtek az arcképes személyazonossági igazolványok kiállítását.** Aradváros közigazgatási ügyosztálya a város kis tanácstermében állította fel azt a különleges hivatal, amely a közeledő községi tanácsválasztásokra való tekintettel, a fényképes, szavazásra jogosító személyazonossági igazolványokat kiadja. Ez a hivatal tehát a 90. számú szobában működik, ahol az igazolványokat három tisztviselő állítja ki. A közigazgatási ügyosztály ezuton hívja fel mindazokat, akik személyazonossági igazolványaikat ki akarják váltani, hogy ebben az ügyben kizárólag a 90. számú szobában lévő hivatalhoz kell fordulniok.

— **Főtárgyalásra kerül a Janota-ügy.** Emlekezetes az a rejtélyes körülmények között történt lopás, amely az elmúlt év karácsonya után történt az aradi gyermekkórházban. A nyomozás során Janota János gondnokot vették gyanuba és a nyomozó hatóságok intézkedésére őrizetben is tartották. Később szabadlábra helyezték, azonban az eljárás megindult ellene sikkasztás címén és ebben az ügyben az aradi törvényszék holnap délelőtt tartja meg a főtárgyalást.

— **Pánik az Angol Parkban egy elszabadult majom miatt.** Budapestről jelentik: Nagy pánik keletkezett szombaton a késő éjszakai órákban az Angol Parkban, ahol a majomszínház egyik „tagja” elszabadult és a mutatványos bódék felé szökött. A nők sikoltozva menekültek, az üldözés lármájától megriadt állat pedig egy közeli játszabazárba ugrott be. A tulajdonos kiszaladt az üzletből és a majom a játékszerekkel kezdte üldözőit dobálni. Végre nagy nehezen elfogták az állatot és visszazárolták ketrecébe.

Hajtóvadászatot rendeztek a herkulesfürdői gyilkosok kézrekerítésére

Állítólag a kukoricásban látták a gyilkosokat.

Bucurestiből jelentik: Eberle Christiánt, a meggyilkolt herkulesfürdői nagykereskedőt a tegnapi nap folyamán helyezték örök nyugalomra. A temetés hatalmas részvét mellett ment végbe és azon nemcsak Herkulesfürdő, de a környező községek lakossága is résztvett. Több beszéd hangzott el, amelyekben a meggyilkolt kereskedő érdemeit méltatták, majd pedig az impozáns menet a temetőbe ment, ahol átadták a földnek Eberle Christián holttestét.

A nyomozás az ügyben a legnagyobb eréllyel folyik, pozitív eredmény azonban ezideig még nincs. A herkulesfürdői és a mehadiai csendőrség a tegnapi nap folyamán ötventagú vadász társaságot toborzott, amely a mehadiai kukoricásban hajtóvadászatot rendezett. Ez azért vált szükségessé, mivel vasárnap reggel jelentették a csendőrségnek, hogy a mehadiai kukoricásban két férfi tartózkodik. A jelentést tevő parasztok elmondották, hogy az egyik férfi érdeklődött náruk, hogy nem-e láttak egy nőt, akinek kocsin kellett arra utaznia. A megrendezett hajtóvadászatot minden eredmény nélkül végződött. Ugyancsak a tegnapi napon olyan hírek terjedtek el, hogy Lugoson elfogták a gyilkosokat. A lugosi rendőrigazgatóság kijelentette az érdeklődőknek, hogy szombaton két férfi és egy nő, akikre a személyleírás ráillett, valóban lakást kerestek Lugoson, mire azonban a hatóságok razzitát tartottak volna, nyomtalanul eltűntek. Turnszeverini jelentés szerint Eberlének állapota valamivel javult, kihallgatni azonban még nem lehetett, mert a nagy vérvesztéségtől még igen gyenge és napjában többször elveszti eszméjét.

— **A szolnoki harminc esztendő.** „Csöndes elhagyottságban ül meg harminc éves jubileumát egy magyar művésztelep. Bár a milyen tisztelt korszellem meccsekkal és rekordokkal van elfoglalva s a potom művészettel foglalkozni nem tartozik a bevett szokások közé, mégis Szolnok felé szállnak most a gondolatok, amely három évtizeddel ezelőtt, Nagybánya példáján felbuzdulva, megcsinálták e telepet. Még most sem szikkadt ki az életerő az immár harminc éves alkotásból s ezért találhatta ott meg a művészet mindegyike az irányt, amely természetes lelki alkatának leginkább megfelel: a művészi stílus”. „Kronikás” cikkéből idézzük ezeket a sorokat, amely az Uj Idők mai számában foglalkozik ezzel az értékes művészi központtal. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapja Babay József, a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott Veronika című magyar legendájának egyik legszebb részét közli. A ragyogóan elmés Ellesett párbeszédek mellett, Hegedüs Lóránt költői szárnyalású színházi kritikájában gyönyörködhetünk. Az Uj Idők kiadóhivatala Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Bárkinek küld díjtalan mutatványsszámot. Az Uj Idők előfizetési díja egynevedévre 260 lej.

— **Héber zeneest a budapesti Studióban.** Érdekes műsor lesz szeptember 20-án, kedden este fél 11 órai kezdettel a budapesti Studióban. A Stúdió igazgatósága elhatározta, hogy megrendezi a magyar rádió első zsidó hangversenyét, amelynek műsorát az ősrégi héber zene legszebb melódiáiból, a zsidó isztentisztelet legragyogóbb kompozícióiból állították össze. A szereplők összeválasztása a legjobb erőkből történt és nem érdektelen megállapítani, hogy a kórust a világhírű Alpár Gitta édesapja, Alpár Ignác vezeti. A külföldi stúdiókban már huzamosabb ideje műsorra vannak véve hasonló koncertek. Az ősrégi héber melódiák a zenekedvelők számára élményt jelentenek.

— **Jólsikerült ifjusági táncestélyt rendezett szombaton este 10 órai kezdettel az aradi zsidó ifjuság a kiosk összes helyeégeiben.** Nagyszámú közönség gyűlt össze, amely kitünően mulatott a késő reggeli órákig. Az estélyen szépség- és táncverseny is volt, amelynek eredménye a következő: Szépségverseny. 1. Krausz Aranka. 2. Roth Magda. 3. Sztankovits Mauzi. A táncverseny első díját a Brenner, Edith-Pollák Imre pár nyerte.

Lemondott a közoktatásügyi alminiszter

a törvénytelen tanári kinevezések miatt

Bucurestiből jelentik: Petre Andrei, jassi-i egyetemi professzor, közoktatásügyi alminiszter, ma lemondott állásáról és lemondását telefonice közölte Maniuval és Vaida Voevod miniszterelnökkel. Az alminiszter hír szerint azért határozta el magát a lemondásra, mert az ő megkerülésével eszközöltek ki törvénytelen tanári kinevezéseket Bessarábiában és Moldvában. Egyébként ma a szenátusban Vaida, Maniu és Gusti alminiszter tanácskozásokat folytattak annak a tárgyában, hogy hogyan lehetne Petre Andreit elhatározásának megmásként bírni.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Gyengén felhős, az éjszakához képest igen meleg idő.

— **Románia népszövetségi delegátusai.** Bucurestiből jelentik: A külügyminisztériumban most állítják össze a névsort, hogy kik képviseljék Romániát a Népszövetség következő ülésén. Beavatottak tudni vélik, hogy Románia népszövetségi delegátusai Vaida, Titulescu és Lugosanu lesznek, akikhez Genfben Antoniadé meghatározott miniszter is csatlakozik.

— **Betiltottak egy cuzista lapot.** Bucurestiből jelentik: A kormány betiltotta az Evenimentul című cuzista lapot, rendezője izgatásai miatt.

— **Robu János dr. sírkövének felszentelése.** Robu János dr., volt aradi polgármester sírkövét szentelték fel tegnap az aradi felső temetőben. A felszentelés előtt, délelőtt 11 órakor rekviemet tartottak dr. Robu János lelkiüdvéért. A gyászünnepségen nagy számban jelentek meg az elhunyt rokonai, barátai ismerősei és tisztelői, hogy kegyeletüket lerójják a volt polgármester sírjánál. A sírkövet háromnegyed egy órakor avatták fel és azt a görög keleti egyház lelkésze szentelte fel. Megjelent a sírnál a város mostani vezetősége is, dr. Botioc Elek interimár-bizottsági elnök vezetésével.

— **Leszállították Németországban a kamatlábat.** Berlinből jelentik: A magán-kamatlábát 4 százalékra szállították le, mivel biznak abban, hogy a hivatalos kamatlábat is leszállítják. Bázeli jelentések szerint a jegybankok kormányzóinak ülésén, a német Birodalmi Bank kivánságára elhatározták, hogy a jegybankok kamatlábat 5 százalékon alul fogják megállapítani.

Modern fehérneműk, paplanok

nagy választék — olcsó árak

Ruttkay & Botye cégnél

— **Aradi evangélikusok esperesválasztása.** Vasárnap délelőtt tartotta az aradi evangélikus egyházköztség Frint Lajos püspöknek, mint aradi lelkésznek elnökletével, az esperesválasztó közgyűlést, a Bohus Károly temesvári lelkész halálával megüresedett aradi-bánati egyházmegye esperesi székére. Az aradi egyházköztség részéről Argay György, az új temesvári lelkész, néhai Bohus főesperes veje lett egyhangulag megválasztva.

— **Kedden fizeti ki a Goldschmidt-bankház a főnyeremények összegét.** Érdekes esemény színhelye lesz holnap, kedden az aradi Goldschmidt-bankház. Holnap délben féltizenkét órakor fizetik ki az ötmillió prémium boldog aradi és aradmegyei nyerteseknek a nekik járó összegeket. A nyertesek egyenként tudvalevőleg ötszázhatvanháromezer lejt kapnak kézhez. A kifizetés érdekességét emeli az a körülmény, hogy ebből az alkalomból filmoperatőrök érkeznek Aradra, akik a nyeremény kifizetésének eseményeiről egy bank helyiségében, mint az úccán felvételeket készítik. A filmfelvétel időpontjában minden bizonnyal nagyszámu érdeklődő közönség fog összegyűlni, amelyet szívesen lát a bank vezetősége. A holnap készülő filmet az aradi mozik is vetíteni fogják.

— **Fogalt hófehérre varázsolja és dezinficiálja a Mira fogcsem.** Egy tubus 15 lej. Földes gyógyszerár Arad.

Csütörtök délután félhárom órakor érkezik Aradra a filléres gyors

Impozáns fogadtatás az aradi állomáson — Előreláthatólag október 12-én indul Budapestre a cserevonat

Már csak alig néhány nap választ el a budapesti „Filléres gyors” megérkezésétől, amely elé fokozott figyelemmel tekint Aradváros közönsége. Az eddigi tervek szerint a „Filléres gyors” csütörtökön délután fél három órakor érkezik meg az aradi állomásra. Mint Budapestről jelentik, már eddig is sokszázan jelentkeztek az Est-lapok arad-temesvári cserevonatára, úgy hogy az akció sikere eleve biztosítva van. A „Filléres gyors”-sal minden bizonnyal számosan érkeznek olyan vendégek is, akiket rokoni kötelek nem fűznek Aradhoz és azért határozzák el magukat az utra, hogy lássák: mivé fejlődött az elmúlt évek során Arad, vagy pedig kellemes emlékeket kívánnak feleleveníteni régen, talán esztendő óta nem látott barátok körében.

Az *Aradi Közlöny* az *Est-lapok* felkérésére vállalta a „Filléres gyors” utasai fogadtatásának megrendezését és gondoskodott arról, hogy azok a látogatók, akiknek rokoni kapcsos-

— **Ragyogó fényben uszott ma este a belváros.** Ma este tíz órakor tartotta a főútvonalon az aradi villanyüzem első nyilvános főpróbáját. Már jóval tíz óra előtt hatalmas tömeg állott a városházával szemben és várta a hosszú sorban felállított villanyegység üzembe helyezését. Pontban tíz órakor kapcsolták be az égőket és percek alatt nappali fényben ragyogott a belváros. A főpróba közönsége egyhangulag megelégedetten nézte a kellemes fényt árasztó kandelábereket. S a szemlélők az az érzése, hogy ezeknek a hatalmas lámpaóriásoknak mindegyike egy-egy lépést jelent a nyugati városok kultúrnívója felé. Butulescu igazgató-főmérnök és Diósszilágyi főmérnök a munkálatok megkezdésétől fogva dolgoztak és irányították az oszlopok felállítását. Most elégedetten vették tudomásul, hogy a közönséget teljes mértékben kielégíti a ragyogó világítás. Különben hivatalosan a hét folyamán adják át a városnak a világítást, közben azonban felszerelnek négy automata kapcsolót, amelyek önmaguktól rendszeres időben gyújtják és oltják az égőket. Felállítanak még egy három lámpás oszlopot a Szentháromság-szobor elé is. Teljes fényben csak éjjel egy óráig fognak égni a kandeláberek, azontul pedig csak minden második oszlop felső égője marad üzemben.

— **Elhízott egyénéknél a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra** hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a *Ferenc József* víz a máj és a végbél felé irányuló vértóvadásoknál, valamint aranyérről és prostatatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A *Ferenc József* keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A negyvenedik évig nem sürgős szükségesség az egészség ápolása,** mert az ifjúkor életnedűi megóvsnak mindenféle betegségtől. Más az a közeledő öregségnél. Akkor óvatos életmódot kell folytatnunk és megfelelő szerrekel védekezni a közeledő betegségek ellen, miután a test ereje nem elég ahhoz, hogy egyedül birkózzék meg a baktériumok romboló hatásával. Ilyen szer az Urodonal mely elősegíti az anyagcserét, megszüntíti a restet mindenféle lerakodástól, melyek bajoknak lehetnek okozói. Az Urodonal még a legyengült szervezetek működését is növeli és ezért rendkívül alkalmas a közeledő öregség megakadályozására.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien,** a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők. — külön szívesztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

lataik nincsenek Aradon, barátaik szíveségét pedig nem vehetik igénybe, a legjobb aradi szállodákban olcsó áron elszállásolást nyerjenek.

Nagyváradon, Kolozsváron a cserevonatok érkezésekor óriási közönség várta a magyarországi vendégeket. Arad közönsége minden bizonnyal szintén meleg barátsággal, előzenyességgel, impozáns számban és vendégszeretettel fogja várni a „Filléres gyors” utasait, akik közül számosan tíz-tizenöt esztendeje nem voltak Aradon.

Az Aradról induló „Filléres gyors”-ra vonatkozólag a közeli napokban közlünk részletes tájékoztatót. Az eddigi tervek szerint ez a vonat előreláthatólag október 12-én indul. Az utlevél és vizum ügyében ugyancsak néhány nap múlva közlünk részleteket. Felhívjuk azok figyelmét, akik a Budapestre induló cserevonaton utazni akarnak, hogy kísérik figyelemmel az *Aradi Közlöny* erre vonatkozó cikkeit. Szóbeli felvilágosítással is szívesen szolgál az *Aradi Közlöny* kiadóhivatala.

— **Kereskedők választmányi ülése.** Az Aradi Kereskedelmi Testület választmányának t. tagjait meghívom a kedden, szeptember hó 20-án este 9 órakor egyesületünk nagytermében tartandó választmányi ülésre, amelynek tárgya a helyzet és a teendők megbeszélése és előkészítése. Domán Sándor elnök.

Kalapszalonn olcsón eladó

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3181

Dr. Penning

Társadalmi életkép bemutatója a Central mozgóban

Penning dr. a rendkívül keresett nőorvos és elragadóan szép laboránsnője a két főszereplője ennek a mindvégig komoly drámának, amely egy orvos családi életét mutatja be igen markáns képekben.

Dr. Penning nőorvost valósággal megrohmozza páciensei, — természetesen a nők — részint, mert igen híres sebész, részint pedig, mert nagyon csinos és elegáns férfi. Egy napon a nőorvos meghívást kap édesanyjától vacsorára, utközben azonban kénytelen kocsiával a nagy forgalom miatt pár pillanatra megállni. Ezt a rövid időt kihasználva, egy kétségbeesett nő siet Penning autójához és arra kéri, jöjjön azonnal vele, mert édesapja halálos beteg. Penning teljesíti a leány kérését, közben azonban megérkezik a háziorvos is, a leány édesapján azonban segíteni már nem lehet. Halála előtt arra kéri a háziorvost, hogy viselje gondját leányának. A leány, akit Nimának hívnak, a nőorvos laboratóriumában kap állást. Penning nagy elfoglaltsága miatt szinte tudomást sem szerez Nina ottléteről, végül is azonban néhány hét múlva váratlan fordulat következik be. Egy mikroszkopikus vizsgálat alkalmával beszélgetni kezdenek, a szép és rendkívül kedves laboránsnő megtetszik Penningnek és feleségül veszi. A boldognak indult házasság mindössze rövid ideig tart, mert az orvos nagy elfoglaltságára való tekintettel, naponta alig tartózkodik néhány órát odahaza. Közben elhidegül feleségétől, aki ezt látva, férje egyik kollégájával köt barátságot, aki eddig csak a tudományak élt és akinek laboratóriumát nő még nem lépte át. A férfi, felesége és barátia közti kapcsolatáról tudomást szerez és felelősségre vonja kollégáját. Ez elkeseredésében tudományos műhelyében öngyilkosságot követ el. A kórházban Penning operálja meg és itt találkozik össze feleségével is, aki közben elköltözött tőle. A viszontlátás, barátiuk betegágyánál végleg kibékíti a házastársakat, úgy hogy ezuttal meg van a happy-and.

A rendezés elsőrangú. Kitűnő volt a feleség szerepében Ioan Bennett, míg Warner Baxter tehetségesen játszotta meg dr. Penning, a férj szerepét. A harmadik főszereplő Várkonyi Mihály, a kinek ez volt első hangosfilmje.

SPORT KÖZLÖNY

Fritz Sándor a bucuresti-i országos atlétikai bajnokság során súlydobásban rekorddal győzött,

Havaletz pedig kiváló eredménnyel nyerte a diszkoszvetést — Kiválóan szerepeltek az aradi atléták — Fritz kalapácsvetésben is indult, itt második, diszkoszvetésben harmadik lett—Az AAC stafétája másodiknak futott be

Az aradi atlétika komoly felkészültségét és nagyra hivatottságát a legfényesebben bizonyítja, hogy a bucuresti-i országos bajnokságon az AAC versenyzői nagyszériű eredményeket értek el. **Fritz Sándor a kiváló súlydobó országos rekorddal győzött. Havaletz I. pompás eredménnyel lett első. Az AAC stafétája balszerencsével került a második helyre. Fritz a súlydobáson kívül kalapács és diszkoszvetésben is indult, itt második, illetve harmadik díjat nyert.** A verseny egyébként nagyvonalú volt, nagyon jó eredmények születtek. A részleteit itt közöljük:

Magasugrás: 1. Panajoth MSE. 175 cm. 2. Csegezy, Olimpia 170 cm. 3. Bakó Ed. Fiz. 165 cm. **5000 m. síkf.:** 1. Manea, Granic, 16:10.2 mp. 2. Panaite, Granic, 3. Lani, Olimp. **Diszkoszvetés:** 1. Havaletz AAC. 42.48 m. 2. Ries Kinizsi 35.51 m. 3. Fritz AAC. 35.41 m. **Kalapácsvetés:** 1. Bodea Ed. Fiz. 39.59 m. 2. Fritz AAC. 30.20 m. 3. Rottmann Olimp. **4x400 m. staféta:** 1. Viforul Dacia 3:40.6 mp. 2. AAC. 3. Olimpia, Brassó. **800 m. síkf.:** 1. Popovici, Vif. Dac. 2:01.8 mp. 2. Krausz, Jiul. 3. Lapusan Vif. Dac. **Rudugrás:** 1. Biró KAC. 344 cm. 2.

Csegezy, Olimp. 330 cm. 3. Herold, Olimp. 330 cm. **100 m. síkf.:** 1. Beju, Vif. Dac. 11.6 mp. 2. Kovács Ed. Fiz. 3. Löwenfeld TAC. **400 m. síkfutás:** 1. Nemes, Szatmári Törökvs 52.2 mp. 2. Popovici V. D. 3. Oó László, TAC. **110 m. gát:** 1. Herold Olimp. 16.8 mp. 2. Coste TAC. 3. Sterian V. D. **1500 m.** 1. Lapusan V. D. 4 p. 16.8 mp. 2. Velcovici St. Rom. 3. Manea, Granic. Nystrom svéd versenyen kívül 4:15.8 mp. **Gerelyvetés:** 1. Rottmann Olimp. 52.03 m. 2. Ciobotariu Gran. 50.20 m. 3. Rasulet Ed. Fiz. 49.20 m. KAC nem indult. **Súlydobás:** 1. Fritz AAC 14.45 m. orsz. rekord. 2. Ries Kinizsi. **4x100 m. staf.:** 1. Viforul Dacia 45 mp. 200 m. síkfutás: 1. Löwenfeld TAC 22.5 mp. 2. Nemes (Szatmári Tör.) 22.6 mp. 3. Bejer 23 mp. **10.000 m.:** 1. Panaite Gran 34:11.2 mp. orsz. rek. 2. Comanescu, Vif. Dacia. 3. Scheirich, Kinizsi. **400 m. gát:** 1. Krausz, Jiul 59.8 mp. 2. Popovici Vif. Dac. és Virgil Sf. Rom. 1:03 mp. **Távolugrás:** 1. Lupan TAC 6.48 m. ifj. rek. 2. Riest, Kinizsi 6.40 m. Krieser, Olimp. 6.14 cm. **Hármasugrás:** 1. Panajoth 13.04 m. 2. Herold, Astra 12.83 m. 3. Fesci Sf. Rom. 12.20 m.

Jó sportot hozott a vasárnapi bajnoki forduló

A derby-meccs győztese az ATE. — Favoritgyőzelmek az egész vonalon

Teljes bajnoki fordulót bonyolítottak le és az összes mérkőzéseket nagyszámu közönség nézte végig. A derby-meccset, amely a két veretlen között zajlott le, az ATE nyerte, így megelőzte az Unireát az élen. Az AAC a Hakoahra, a Transylvania a Tricolorra és az Olimpia PTT a Transylvaniára vert rá. A legutóbbi bajnoki forduló eredményeit figyelembevéve, a táblázat így fest:

1. ATE	4	3	1	—	12	4	7
2. Unirea	4	2	1	1	12	5	5
3. Olimpia	4	2	1	1	6	5	5
4. AAC	4	2	1	1	10	10	5
5. Trans.	4	1	1	2	4	3	3
6. Soimi	4	1	1	2	5	10	3
7. Hakoah	4	1	1	2	4	10	3
8. Tricolor	4	—	1	3	3	9	1

A szerencse két pontot jelentett. ATE—Unirea 2:0 (0:0). Az ATE csak szerencsével nyerte meg a meccset, amelynek során két egyforma képességű csapat találkozott. Szabó és Fritz szereztek a gólokat. Burdán bíró Bajtit (ATE) kiállította. A mezőny legjobbjá

Becker, az ATE kapusa volt.

Nagy gólaránnyal győzött — Puskás. AAC—Hakoah 4:1 (1:0). A meccset két részre kell osztanunk, mert a két féldő teljesen elegendő képet mutatott. Szünet előtt mind a két részen vergődés volt, míg a II. féldőben a hívó nagyot emelkedett és élvezetes játékot láttunk. Mind a négy gólnak az ügyes Puskás volt a szerzője. Bíró: Darázs.

Jó a Transylvania és megérdemelten győzött. Transylvania—Tricolor 3:0 (1:0). Bíró: Oravetz. A Transylvania egysége és lelkes játéka révén érte el győzelmét. Gólszerzők: Sóki, Mánics és Ivanov.

Nagyszerűen játszott az Olimpia-PTT, de fölényét nehezen váltotta gólrá. Olimpia-PTT—Soimi 4:2 (1:0). Szép küzdelem folyt le a két egyesület között. A kilencven percből hetvenen keresztül a fuzionált együttes támadott, de alig tudta realizálni nagy fölényét. A csatársor nem elég határozott. Gólszerzők: Barbu három, egyet 11-esből és Lepis, illetve Popian kettőt. A bírói tisztet Macian töltötte be.

Élvezetes és jó játék után első nemzeti bajnoki győzelmét aratta az AMTE

Megtört a jég! — ezzel fogadták a sportemberek a brassói híradást, amely a Brasovia feletti imponáló győzelemről számolt be. Győzött az AMTE Brassóban és ennek fontossága nem az eredményben domborodik ki, hanem magában a győzelemben. Ez a kettő egyet jelent, azonban furcsa, hogy itt mégis külön kell választani a győzelmet a gólarány nagyságától, mert ezzel a győzelemmel az AMTE játékosok megtalálták önmagukat, visszakapták a bizalmukat, az AMTE tábor, a nagy család pedig megnyugodott és szeretettel gondol fiaira. Ez a mérkőzés volt az egyetlen, amelyet Nem-

zeti bajnokságért játszottak, így a B) csoportjának táblázata a következő:

1. Unirea-Tricolor	2	1	1	—	4	1	3
2. NAC	1	1	—	—	3	0	2
3. Universitatea	1	1	—	—	3	1	2
4. AMTE	3	1	—	—	2	4	2
5. TMTE	1	—	1	—	0	0	1
6. Venus	—	—	—	—	—	—	—
7. Brasovia	2	—	—	—	2	0	5

AMTE—Brasovia 2:0 (0:0)

Mintegy 1500 főnyi közönség előtt Xifando bucuresti-i bíró sipjelére indul a játék, amely az első féldőben hullámozó volt. Mind a két

csatárok nem bírtak megbirkózni a jó védelestről akadtak göltigérő helyzetek, de a puha mekkel. Szünet után az AMTE meglepően frissen kezd, támadást támadásra halmoz és ennek meg is van az eredménye, amikor a 6-ik percben Magold megszerzi a vezetést. A gól hihetetlen örömmel tölti el a játékosokat, most már egyre tart a roham, az aradiak fölénye óriási, uralkodik a pályán s tíz perccel később az AMTE lendületes és lelkes játékát siker koronázza, Pepoli szerzett gólt. Az AMTE-ből, de messze a mezőnyből is kitiúnt Braun Csibi, aki emberfeletti munkát végzett, ez az ellenfélnek is a meglátása. Kivüle Pomacsek volt a legjobb, de az összes játékosok lelkes játéka érdemel dicséretet. Xifando jó bíró volt.

Titanus az egyetlen veretlen csapat a II. osztályban

Kikapott a vezető Banatul — Első bajnoki pontját szerezte a RAC — Pontot veszített Ujarad

A II. osztály hatalmas meglepetése a Klszentmiklósi Banatul otthonában elszenvedett veresége az Egyetértéstől. A Titanus pontot veszített, a pécskai RAC viszont az őszi szezonban a bajnoki pontját szerezte. A táblázat:

1. Banatul	4	3	—	1	10	4	6
2. Titanus	3	2	1	—	10	7	5
3. AVMSE	3	2	—	1	9	4	4
4. Virtutea	3	2	—	1	5	3	4
5. Egyetértés	3	2	—	1	7	7	4
6. Vulturul	4	2	—	2	10	8	2
7. Frontiera	3	1	—	2	4	6	2
8. Juventus	4	—	2	2	6	11	2
9. Victoria	4	—	2	2	4	12	2
10. Rac.	3	—	1	2	1	4	1

Egyetértés—Banatul 2:1 (1:0). Az Egyetértés Farkas és Bulik góljaival győzött. Az otthon játszó Banatul egyetlen gólját Morsch szerezte. Szabó bíró Pátz Banatul-játékost kiállította. — **Juventus—Titanus 3:3 (1:0).** A két egyforma játékot produkáló együttes megosztott a pontokon. A mérkőzés bírója Schneider volt. — **Victoria—RAC 1:1 (1:0).** Höhn bíró vezette az aránylag nivós küzdelmet. — **Virtutea—Frontiera 2:1 (1:1).** A Pécskán lejátszott mérkőzést Ponta és Dankó góljaival nyerte a határozottan jobb hazai együttes. A kürtösiek Gherman gólja révén értek el eredményt. Bíró: Oprita — **AVMSE—Vulturul 3:0 (1:0).** Morócz bíró vezette a meccset, amelynek megérdemelt győztese a vendégipari munkások együttese. Vancsik I. (2) és Dugó osztottak a gólokon.

Ifjusági bajnokság: AAC—ATE 1:0 (1:0). Titanus—Unirea 2:2 (1:1). Egyetértés—Hakoah 2:0 (1:0). AMTE—Transylvania 4:1 (2:0). Gloria—Soimi 1:0 (1:0).

Szövetségi díjmérkőzések: Hakoah—AAC 1:0 (0:0). Transylvania—Tricolor 2:0 (1:0). ATE—Unirea 2:2 (2:0). Gloria—AVMSE 11:0 (6:0).

Gloria—CFR—Unirea barátságos mérkőzés lesz szerdán délután hat órakor a Gloria-CFR-pályán.

Vidéki eredmények

A vidéki eredmények közül kiemelkedik az U döntetlenje Zsilvölgyében. Kolozsvár: CFR—Haggibor 5:0. KAC—KMSC 0:0. Nagybánya: Phoenix—Viktoria Nagykaroly 8:0. Nagykaroly: Törökvs—Kolping 1:0 (0:0). Szatmár: Olimpia—SzSE 1:0. Székelyudvarhely: Hargita—Nitrometan. Medgyes, 2:0. Dés: Somes—Kolozsvári Románia 5:1 !!! Gyulafehérvár: Mihai Viteazul—Unirea 2:0. Petrosény: Universitatea—Jiul AC 3:3. Várad: Törökvs—Crisana 0:0.

O A Vasas góllal győzött. A II. osztályú profibajnokságban a Vasas 15:0 arányban győzött a Rákospalota ellen. — **Budaörs FC—Börösök 4:0.**

O Kedden érkezik Énekes. A magyar olimpiai gárda utolsó csoportja kedden délelőtt érkezik. Ennek a csoportnak tagja az olimpiai bajnok Énekesen kívül a másik két boxoló és Kakkovszky.

O Igazságtalan 11-es miatt veszített pontot a Szeged FC Debrecenben lejátszott I. ligabajnoki mérkőzést a Szeged FC-nek kellett volna megnyernie a Bocskai ellen, de igazságtalan 11-es miatt elűtötték a győzelemtől. Havas, Lukács, illetve Zilahy és Remmer (11-ből) voltak a gólszerzők

O Amatőr-bajnokiak Budapesten. Eredmények: EMTK—BEAC 3:1, Postás —33 FC 3:1, MÁVÁG—FVSK 9:1, UTE—URAK 6:1.

O Teleki — válogatott. Az Aradról elszármazott volt kiváló AMTE-játékos, a debreceni Bocskai nagytudású csatára helyet kapott a Zágráb ellen kiálló magyar profiválogatottban, ahol ő fogja a csatárláncot dirigálni.

O Ligabajnoki Récsben meglepetéssel. WAC—BAC 6:1, Hakoah—Libertas 2:0, Rapid—FAC 1:1.

O Győzött a Pátria. Patria Kistenő—Egyetértés Zerind 4:1 (3:0) Gáspár, Cordos góllalval. Az Egyetértés gólszerzője Sós volt. Bíró: Weisz.

O Tennisverseny Kistenőn. A kistenői tennisverseny eredményel. I. oszt. női egyes: Az első helyet ma döntik el. Az elsőségért Földházy és Olosz vetélkednek. 3. Petresciné. — II. oszt. férfi egyes: 1. Deutsch dr., 2. Neumann, 3. Popovici. III. oszt. férfi egyes: 1. Fon, 2. Messer.

O Hengerelt a magyar amatőr-válogatott. Magyarország—Ausztria 8:1 (5:0). Hatalmas meglepetést keltett a magyar amatőrök kolosszális gólarányú győzelme. Sokkal szebb mérkőzés volt, mint a profiké meccse. A magyar amatőr csatársor mesteri játékot produkált és az osztrákok nem is lehettek komoly ellenfelek.

O Magyarország Csehszlovákia 2:1. A magyar válogatott nehéz küzdelemben nyerte utolsó Európa Kupa mérkőzését Toldi és Titkos góllalval.

O Aradváros 100 kilométeres kerékpárhajónoka: Burján József (Meteor). Vasárnap tartotta meg a Meteor Kerékpár Klub hagyományos 100 kilométeres versenyét Aradváros bajnokságáért, az arad—temesvári országuton. Bajnok Burján József (Meteor) 3 óra 33 mp., 2. Post Mihály, 3. Neumer Péter. 8 induló.

Győztünk Bucurestiben

Nyugati liga—Déli liga 4:2 (3:2)

A nyugati liga válogatott csapata megérdemelt győzelmet aratott a fővárosban a tekintélyes játékerőt képviselő déli válogatottak ellen. A két csapat a következő összeállításban indult a küzdelemben:

Nyugat: Tanyisztra—Bürger, Albu—Lakatos, Kotormányi, Moravetz—Beke, Stockschlager, Ciolac, Schwartz Dobay. Dél: Lopusneanu—Simsinovici, Vogel—Robe, Steinbach, Radu—Boros, Valcov IV., II., III., Attila.

A nyugati liga nagy elánmal kezdte a mérkőzést és a 11. percben Stockschlager szerzi meg a vezető gólt. A 15-ik percben Valcov II. fejes góllal egyenlít majd egy perc múlva a másik Valcov újabb gólt lő. Dél vezet! — de nem sokáig. A 25-ik percben Stockschlager újra egyenlít, majd a 27-ik percben Ciolac újra vezetéshez juttatja a nyugati liga csapatát. A második félideben a bucarestiek támadnak többet, azonban a nyugati liga közvetlen védelme kitűnően működik. A mérkőzés végén a 40-ik percben Stockschlager beadásából sikerül Ciolacnak a negyedik gólt is megszerezni. A nyugati liga kapujában kitűnően védett Tanyisztra és ugyancsak elsőrangú volt a két háttvéd is. A fedezetsorban Moravetz és Lakatos elégitettek ki, a csatársorban pedig Beke, Stockschlager és Dobay. A déli liga csapatának legjobbjai Lopusneanu, Vogel, Robe és Attila voltak. Bíró: Rottmann.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak

1932. október hó 1-től számítjuk.

Uj erdélyi rádióleadó épül

Beszélgetés Ion C. Munteanu Balázsfalván vezérigazgatóval, a bucaresti-i Stúdió magyar műsorterveiről — „Minden magyar számot szívesen fogadunk” — 200 kilowatt, 1980 méteres hullámhossz

Ion C. Munteanu bucaresti-i igazgató-főmérnök, a Rádiótársaság vezérigazgatója egy hatalmas, porlepte teherautón ma Aradra érkezett. Az Aradi Közlöny munkatársa a Dácia-kávéház színes kert-miliójében, az esti dzsessz mellett találta meg, hogy interjúra bírja olvasóink számára.

— Inspekciós köruton vagyok — mondja. — Ma az aradi rádió-körzetet vizsgáltam át: mondhatom, Pap kisasszony pompás rendben tartja őket. Jöttem s megyek: egyelőre ennyit a hivatalos ügyekről.

— Mi újság a Stúdióban? — tettük fel a kérdést.

— Ne siessünk — mondja Munteanu vezérigazgató. — Hiszen még el sem mondtam Önnek, hogy

velem utazik egy CFR kísérleti vagon, amelybe egy komplett rádió-leadó-állomás van beszerelve.

A kísérleti vagon 750 wattal dolgozik, kitűnően bevált. De hiszen nem is ez a fontosabbik, a mely érdekelheti Önt. Ami nagyobb szabású dolog, az annyi, hogy most, szerdán a „Rádiófuziune” igazgatósága ülést tartott Mirto miniszter ur elnöke alatt. Ezen az ülésen elhatározták, hogy

egy nagyszabású rádió-leadó-állomást építünk Balázsfalván Erdély számára. — de természetesen a külföldnek is. Ez az új állomás 200 kilowatt energiával fog dolgozni az 1980 méteres hullámhosszon.

Két éven belül készen lesz és működésbe helyezzük. Bizonyos, hogy az új erdélyi adó nem fogja zavarni sem a belföldi, sem a külföldi másféle vételket. A művészeti programjára még időnk van elég, hogy kidolgozhatassuk...

— A bucaresti-i Stúdió, amely egyike Közép-és Kelet-Európa legnagyobb kapacitású adó-állomásainak, tovább folytatja megkezdett munkáját. Célunk, hogy a legváltozatosabb műsort adjuk az előfizetőinknek, amely éppúgy felöleli a nagyszabású zenekari, énekkari teljesítményeket, mint a legintimebb egyéni előadásokat...

— Mi a véleménye a magyar műsorszámokról? — vetettük fel a kérdést a szimpatikus vezérigazgató előtt. Azonnal felelt:

— Szükségünk van a magyar elbádókra is, ez minden vitán felül áll. Az elmúlt évadunk alatt többiben is állottak magyar szereplők a bucaresti-i mikrofon előtt. Talán emlékeznek még Aradon is arra, amidőn a budapesti Stúdió művészei vendégszerepeltek nálunk. Szívesen módot nyújtottunk a bemutatkozásra a mi közönségünk előtt is. Játszottunk egy Fodor László-darabot: „A templom egeré”-t. Allandóan szerepeltek magyar hegedűsolisták: Poltermann Aranka Kolozsvárról, Feketéné-Berend Mária Bucurestiből. Salamon Béla egy kis estét konferált és ismeretese a Fekete Tivadar előadásai is, nemde? Mi mindig gondosan ügyeltünk arra, hogy műsorunkkal egyetlen egy nemzet érzékenységét se sértsük meg, mert

ha nemzeti szellemben dolgozunk is, nem állhatunk sem egyes nemzetek, sem egyes pártok propaganda-szolgálatába.

Komoly a tervünk például arra, hogy egy magyar „lektort” szerződtessünk a Stúdióba, akinek feladata csakis az lesz, hogy a magyar vonatkozású műsorszámokat adminisztrálja. Ez persze a jövő terve még, de lehetséges, hogy már ez év telén rátérünk. Ezzel kapcsolatban vetődött fel Fekete Tivadar neve is, de erről beszélni még korai volna...

A dzsessz lágy tangóba kezd és Munteanu főmérnök ur, a bucaresti-i Stúdió vezérigazgatója udvariasan mentegetőzve bucsuzik. Holnap már tovább indul a nagy, turautó Bucu-

resti felé: a lélektelen Gép fáradhatatlanul viszi tovább a Gépek lelkének, a rádióhullámoknak romániai urát és parancsolóját, Ion C. Munteanu vezérigazgatót.

Színház — Irodalom — Művészet

Aradi szobrászművész kirakatkiállítása

Ábrahám Károly művészete nem szorul többé méltatásra, hiszen a ma esti korzó közönsége előtt a legszebben beszéltek arról, kiállított szobrai és portréi, amelyek a Bruckner Lipót-féle butorkereskedés kirakatában vonták magukra az arra járók figyelmét. A műértő és művészetkedvelők kis csoportokban állottak meg a kirakat előtt és halk hangon vitatták meg egymás között a kiállított művészi munkák elvitathatatlan értékét. Ábrahám Károlyt éveken keresztül elkerülte a szerencse Aradon és lelkéből fakadó, minden írott vagy kimondott szónál ékebben beszélő, rendkívüli kifejező erejű munkái nem hívták fel magukra az illetékes körök figyelmét. Végre jóleső érzéssel értesültünk arról, hogy Ábrahám mester a Kossuth-uccában műtermet nyitott és néhány előkelő portré-megrendelésen dolgozik. A kiállítás fele részben a régebbi alkotásainak van szentelve, azonban ott vannak újabb munkái is: Tátray Kornélia művészileg kidolgozott, nagyszerűen sikerült mellszobra, valamint egy női akt, melynek merész vonalai, markáns kidolgozása a huson túl a lelkert, az érzelmek és vágyak kisugárzását is érzékelteti. Mint kedves, régi ismerőssel találkoztunk a nagykonceptiójú „Nyugaton a helyzet változatlan” szobor-sorozat egyik legkarakterisztikusabb darabjával és még néhány értékes, kitűnő munkával, amelyekkel azonban már foglalkoztunk annakidején. Ábrahám Károly kiállításáról nem kell és nem szabad írni tulajdonképpen. Ezt látni kell! Nem szabad sajnálni az időt, a fáradságot, meg kell ezeket a munkákat tekinteni. Érdemes...!

Az erdélyi magyar színészgeneráció utánpótlására stúdiót szervez a kolozsvári Magyar Színház

Régen érzett kulturális hiányt van hivatva pótolni a kolozsvári Magyar Színháznak az a kezdeményezése, hogy az új szezonban stúdiót szervez a színház keretei között. Ebben a stúdióban elméleti és gyakorlati kiképzést fognak nyerni azok a tehetséget mutató fiatal színész- és színésznőjelöltek, akik megfelelő iskolák híján eddig nem készülhettek fel komolyan az egyre több ismeretet és szaktudást kívánó színpadi pályára.

A stúdió teoretikus és praktikus kiképzést fog adni a növendékeknek a színpadi művészet minden ágából: a színpadi elméletből és gyakorlatból, a színjátszás esztétikájából, művészettörténetből, mozgásművészetből, énekből stb.

A színház úgy tervezi, hogy tehetséges növendékek egyáltalában nem fognak tandíjat fizetni, sőt, ösztöndíjat fognak kapni, hogy a szegényebb sorsú növendékek előtt is megnyíljon a színi pályára való felkészülés lehetősége. A Stúdiót dr. Janovics Jenő igazgató fogja vezetni, a tanítást pedig a színház legtapasztaltabb művészei látják el.

Akiket a stúdió érdekel, forduljanak irásban a Magyar Színház titkárságához, koruk, iskolai végzettségük s esetleges eddigi színpadi tanulmányaik megemlítésével. A jelentkezéseket szeptember hó 30-ig fogadják el.

Megőrült egy trafikoszó, akit egy millió hétszáz ezer lej bírsággal sújtottak

Nagyváradról jelentik; Egy ismert, egykor jó módban élő nagyváradai trafikoszó, Grünzberger Mórné élettragédiája bontakozik ki most a nagyváradai bünyügyi hatóságok előtt. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis ismeretlen tettesek betörték Grünzberger Mórné Széles-uccai trafikjába, ahonnan minden árut és készpénzt magukkal vitték. A rablás után Grünzbergerné és leánya a legnagyobb nyomorba jutott, úgy hogy a szerencsétlen asszony koldulási engedélyt volt kénytelen kérni a várostól, amelyet meg is kapott. Városról-városra járt koldulni és így többek között eljutott Csernovitzba is, ahol egy galiciai kereskedő rábeszélte, hogy térjen vissza Nagyváradra és trafikáruk mellett kovaköveket is áruljon, amellyel igen jól lehet keresni. Az asszony hosszas rábeszélés után belement az üzletbe és átvett a galicaitól 35 ezer kovakövet, amellyel Nagyváradra utazott.

Az elmúlt napokban Grünzbergernét feljelentették a Monopolnál és kihallgatása alkalmával bevallotta a kovakövek árusítását, sőt azt is, hogy már mind a 35 ezer kovakövet eladta. A Monopol 1 millió 700 ezer lej bírsággal sújtotta, mivel azonban ezt nem tudta kifizetni, beszállították az ügyészség fogházába. Itt időközben az elmebaj tünetei mutatkoztak a trafikoszón és az ügyészség a jövő héten dönt, hogy Grünzbergernét továbbra is fogva tartja-e vagy pedig kórházba utalja.

Aradmegye vezetősége egységesen akarja lebonyolítani a mezőgazdasági segélyakciót

Előterjesztés Serbanu államtitkárnak a külön kiutalt 3 millió, valamint 4 és fél millió lej egyszerre történő kiosztására — Az államtitkár legteljesebb megelégedését fejezte ki az aradi Mezőgazdasági Kamara működése felett

Serbanu Mihály földművelésügyi alminiszter — akinek aradmegyei tartózkodásáról lapunk más helyén számolunk be — bár nem hivatalos minőségben érkezett Aradra, nem mulasztotta el, hogy meg ne látogassa az aradi Mezőgazdasági Kamarát, ahol annak ügymenete iránt érdeklődött és meghallgatta annak kívánságait. A földművelésügyi alminiszter délelőtt fél tizenegy órakor tett látogatást a Mezőgazdasági Kamarában, ahol a Kamara elnöke, Marsieu Iustin dr. volt prefektus fogadta. Popescu Miklós kamarai igazgató beteg és ennek következtében a fogadaton nem jelenhetett meg. Marsieu Iustin dr. végigkalauzolta az előkelő vendéget a Kamara hivatalain, ahol az alminiszter élénken érdeklődött a Kamara ügyei iránt és elbeszélgetett a tisztviselőkkel. A látogatás befejezése után Serbanu Mihály a következőket jelentette ki:

— Örömmel szögezem le ismételtén, arról egyébként már régebben is meggyőződtem, hogy az aradi Mezőgazdasági Kamara egyike a legjobban megszervezett és vezetett Kamaráknak az egész országban és egyike azoknak az intézményeknek, amelyek még a mai sulyos idők közepette is eredményeket tudnak felmutatni. Eppen ezért elismerésemet kell kifejeznem úgy a Kamara vezetősége, mint annak tisztviselői iránt.

Marsieu Iustin dr. érdeklődött az alminiszternél a vetőmag-akció ügye iránt is, amelyre azonban Serbanu Mihály pozitív választ nem tudott adni. Mint emlékeztető, a kormány nemrégiben negyvenhat millió lej kölcsönt szavazott meg az egész ország részére a vetőmag-akció céljaira. Ebből a kölcsönből Arad négy millió hatszáz ezer lejt kap, még pedig oly módon, hogy azt az év december 31-ig vissza kell fizetni a Banca Nationalához. Az aradi Mezőgazdasági Kamara annakidején feliratot intézett a földművelésügyi miniszteriumhoz, amelyben azt kérte, hogy a szóban levő összeget ne

HOMOKKÉPZŐDÉS.

A Lythiasis elnevezés alatt az orvosok azon kóros folyamatokat értik, amik a köztudatban kövek vagy homok neve alatt szerepelnek.

Ezeknek az a jellegzetes tulajdonságuk, hogy mint oldhatatlan ásványsók a vérizom útján szervezetünk különböző részén kicsapódnak és különböző alakban (homok, mogyoró-, sőt diónagyságu kő) lerakódnak.

Ezen kicsapódás vagy a vesék tájékán (Lythiasis uralis) vagy a májban (Lythiasis hipotica vagy biliaris) vagy a húgyhólyagban történhetik.

A kicsapódott só- vagy húgysavból és urátokból (Lythiasis urica) vagy oxál-savból és oxálatokból (Lythiasis oxalica) vagy foszforsavból és foszfátokból (Lythiasis phosphatica), de legtöbbször ezek keverékéből tevődnek össze. Ezekhez járulnak még hámsejt-töredékek, elhalt sejtek és néha élő baktériumok.

A leggyakoribb azonban a Lythiasis urica (75%). Ezek a legfájdalmasabbak is egyuttal, ami a vesék élettani szerepével van kapcsolatban, lévén szervezetünk méregleszűrő és eltávolító szerve.

Magától érthető, hogy abban az esetben, ha a vesék tele vannak homokkal, a mérgek nem tudnak eltávolodni szervezetünkől, úgy hogy az elégtelen vagy hibás emésztési maradvékok a vérbe visszajutnak és azt megmérgezik.

Továbbá el sem képzelhető, hogy a ke-

mény, formátlan, hegyes kristályok ne idéznék elő az érzékeny szövetekben szakadásokat és mindennemű sérüléseket, amelyek következtében duzzadások, gyulladások, zsugorodások és csökevényesedések lépnek fel.

Bármi is legyen a vese Lythiasis oka, ami meglehetősen nagyszámu (öröklődés, táplálék- vagy vizeleterjedés, túlbő husevés, vagy füszerzett táplálékok, hűlés, túlhajtott szellemi vagy testi munka stb. stb.) mindig emésztési renyhességgel jár együtt. Rokonságban áll a reumával, csuzzal, cukorbetegséggel, érlemezéssel, ekcémával, asthmával stb., mivel ezen betegségeknél is mindig megtaláljuk a húgysav nagyfokú, főlös képződését. Ha a húgysavat szervezetünkől eltávolítjuk, megelőzzük vagy megszüntethetjük a Lythiasis uralist.

És valóban az összes klasszikus és laikus gyógyító eljárások, amiket a Lythiasis megszüntetésére kidolgoztak, szintén ezt a célt akarják elérni. Többé-kevésbé szigorú diéta, a vesék átöblítése vértisztítók segítségével, húghajtók, ásványvizek mind a húgysav feloldását és eltávolítását célozzák.

S miért ne részesitenénk előnyben az „Urodonal“-t, amely a húgysavat és annak származékait úgy oldja, mint meleg viz a cukrot. És egyben teljesen ártalmatlan, még ha nagy adagban is szedjük. Végül kiváló húghajtó és lehetővé teszi, hogy az év bármely szakában házi ásványkurát tarthassunk.

A kérdés megoldása kézen fekszik.

tionalától éppen azért, mert nem tartja lehetségesnek az segélyakció eddigi tervek szerinti lebonyolítását. Mint már eddig említettük, nincs kilátás arra, hogy a gazdák december 31-ig visszafizethessék a vetőmagvásárlásra nekik kiutalt összegeket, az aradi hatóságok viszont kötelezettséget kell hogy vállaljanak arra, hogy eddig az időpontig teljes egészében visszafizetik a Banca Nationalához a négy millió hatszáz ezer lejt. Ennek a kérdésnek mielőbbi megoldása annál is inkább sürgős, mert ha erről nem történik mielőbb intézkedés, akkor Aradmegyének egy tekintélyes része — főleg Borosjenő környéke — bevetetlen marad. Az aradi mezőgazdasági körök most azt remélik, hogy Serbanu alminiszter, aki ez alkalommal személyesen győződött meg a helyzetről, eredményesen fog intervenálni Arad gazdatársadalmának érdekében a kormányznál, amelynek ő is tagját képezi.

Visszavontak egy pécskai ügyvéd ellen beadott bűnvádi feljelentést

Időközben megtörtént az elszámolás a feljelentővel Az aradi törvényszék elhalasztotta a tárgyalást az ügyben.

Az aradi törvényszék Orezeanu—Costa-tanácsa mára tüzte ki fő tárgyalásra Farkas Sándor dr. pécskai ügyvéd ismeretes ügyét. Mint annakidején megírtuk, dr. Fenyves Vilmos temesvári ügyvéd bűnvádi feljelentést tett Farkas ellen, azon a címen, hogy a pécskai ügyvéd egy budapesti cég részére 2980 cseh koronát inkasszált az aradi Reich B. Károly cégtől és a pénzzel nem számolt el. Mára tüzték ki az ügyben a fő tárgyalást, amelyen érdekes fordulat történt.

A mai napon ugyanis benyújtották az aradi törvényszékhez egy levelet, amelyet a feljelentő Fenyves irt alá és amelyben közli, hogy időközben leszámolt Farkas ügyvéddel, kiderült, hogy a pécskai ügyvédnek ugyanannyi követelése van, mint amennyit az aradi cégtől inkasszált és ezért a feljelentést visszavonja. Kéri a bíróságot, szüntesse be a további eljárást. Az aradi törvényszék a tanuk még nem jelenése miatt elhalasztotta a tárgyalást, úgy, hogy a bűnper megszüntetése ügyében csak a legközelebbi tárgyaláson döntenek.

kölcsön formájában, hanem segélyképpen adják, mert a gazdák képtelenek a jelenlegi viszonyok mellett készpénzben kifizetni a nekik juttatott vetőmagvakat és így a kormány csak akkor végezhet valóban eredményes munkát, ha a négy millió hatszáz ezer lejt mint segélyt folyósítanak. A Kamara egyébként ettől az összegtől függetlenül egy másik akciót is lebonyolít, amely azonban nem a segélyezést, hanem a vetőmagvak nemesítését szolgálja. A felirat ügyében Serbanu alminiszter kijelentette, hogy ez az ügy jelenleg még tárgyalás alatt van a földművelésügyi miniszteriumban, úgy hogy arról bővebben egyelőre nem tud nyilatkozni.

Értesülésünk szerint az alminiszter a vetőmagvak ügyében beszélgetést folytatott Lázár Ágoston dr. megyei prefektussal is. Aradmegye prefektusa szintén vázolta a gazdák helyzetét Serbanu Mihály előtt és kifejtette, hogy a leghelyesebb az lenne, ha a kormány hozzájárulását adná ahhoz, hogy a vetőmagsegélyezési akciót ne külön bonyolítsa le a megye azzal a három millió lejjel, amelyet már megszavazott és ne külön akció keretében használják fel a kormány által folyósított négy millió hatszáz ezer lejt, hanem ezt a két összeget egyesítve, egységes akciót bonyolítsanak le az olcsó vetőmagvak szétosztásának érdekében. Erre a javaslatra az alminiszter azt válaszolta, hogy készítsen a prefektúra erre vonatkozólag írásbeli előterjesztést a földművelésügyi miniszteriumnak, amely az ügyben a lehető legrövidebb időn belül dönteni fog. Lázár Ágoston dr. prefektus, aki holnap délután Bucurestibe utazik, az erre vonatkozó feliratot ekkor magával viszi és eljuttatja a miniszteriumba.

Érdekes megemlíteni, hogy a kormány által kiutalt négy millió hatszáz ezer lejről szóló csekk már meg is érkezett a megye mezőgazdasági tanácsosi hivatalához, amely azonban az összeget egyelőre nem veszi fel a Banca Na-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb drákói deviza-rendelet érkezett Aradra

Tilos a külföldi kölcsönök visszafizetése. — Az 1931-ben importált áruk nem egyenlíthetők ki. — Utánvét — kilencven napos hitelre. Maximálisan 3000 lej értékű külföldi valuta vihető ki az országból.

Teljesen betiltották a pengő, schilling és csekkorona kivitelét

A Banca Nationala aradi fiókjához ma meglepetésszerűen újabb, az eddigieknél is sokkal szigorúbb, feltűnésteltető devizakorlátozó rendelet érkezett, amely ezuttal nem az exportőrök, hanem az importőrök szempontjából tartalmaz szinte példátlanul álló sérelmes intézkedéseket. Az ország gazdasági körei azt remélték, hogy az eddigi tiltakozó gyűléseknek és memorandumoknak végre eredményük mutatkozik és a Banca Nationala egyhitéseket alkalmaz a devizakorlátozásokon. Eppen ezért keltett meglepetést aradi kereskedelmi és pénzügyi körökben az újabb intézkedés, amely legkevésbé sem tesz tanúságot arról, hogy a valutáris problémák mellett (amelyeket a jegybank elsősorban tart szem előtt), a Banca Nationala a kereskedelem gyakorlati érdekeivel is foglalkozna. A feltűnést keltő rendelet részleteit az alábbiakban ismertetjük:

Csak a kamatok fizethetők külföldi kölcsönök után

Egyik legérdekesebb és minden bizonyval még sok vitára anyagot szolgáltató intézkedése az említett rendeletnek az, amely szerint

külföldi kölcsönöket (tehát nem árutartozásokat) újabb rendelkezésig nem lehet kifizetni.

A külföldi kölcsönök után ezután csak a kamatok fizethetők, törlesztésre vagy pedig az egész összeg kifizetésére nem adhat devizát a Banca Nationala. Ez az intézkedés elsősorban a pénzintézeteket — és főleg azok külföldi relációit — érinti, mivel főképp a bankok azok, amelyek külföldi kölcsönöket felvettek.

A rendeletnek egy másik pontja úgy intézkedik, hogy

az 1932. január elseje előtt keltezett számlákra semmiféle devizát nem ad a Banca Nationala.

A rendeletnek egy másik bekezdése szerint ebben az esetben nem a számla keltét kell figyelembe venni, hanem azt a dátumot, amikor az áru vámolás alá került. Ennek a rendeletnek az értelmében tehát

lehetetlenné válik azoknak az árucikkeknek a kifizetése, amelyeket még 1931-ben szállítottak az országba.

Az importőrök szempontjából azonban talán az a leg súlyosabb intézkedés, amely szerint a Banca Nationala csak olyan számlákra ad devizát, amelyek legalább kilencven napos lejáratúak, amikor az árut vámozták,

ilyen terminusra pedig a jelenlegi viszonyok mellett a külföldi kereskedők csak a legkritikább esetben adnak hitelt. Ebben az esetben is az a dátum mérvadó, amikor az árut vámozták.

Különböző intézkedéseket tartalmaz a rendelet a külföldről utánvétellel érkező árukra és — bizonyos formalitások között bár, de — szinte teljesen megszünteti az utánvételes import-forgalmat. Ezentul ugyanis

a Banca Nationala csak olyan külföldről érkezett és utánvétellel küldött áruk után utalhat ki devizát, melyek legalább három hónappal azelőtt futottak be a várhoz.

Hogy miképpen lesz megvalósítható az, hogy a vám az utánvételes árut most adja ki, viszont az utánvételezett összeget csak kilencven nap múlva fizessék ki, az egyelőre bizonytalan. Az

importált áruk részére tudvalevőleg százezer lej értékig az aradi Banca Nationala is kiutalhat devizákat, százezer lejen felül azonban ehhez a kiutaláshoz a jegybank központjának az engedélye szükséges. Ezentul

a külföldről utánvétellel érkezett áruknál, ha azok értéke 30 és 100 ezer lej között mozog, a Banca Nationala aradi fiókja csak két-három részletben utalhat ki devizát.

Az egyes részletek között 15—20 napi differenciának kell lennie. Harmincezer lejjel tehát egy összegben utal ki devizát a jegybank fiókja. Abban az esetben,

ha az importált áru értéke meghaladja a százezer lejt, akkor a Banca Nationala központja csak az áru 15—20—30 százalékanak fedezésére utal ki devizát

és a jegybank fiókjának is csak ily irányú előterjesztést szabad tennie. Ugyanekkor pedig a fiók vezetőségének arra kell utasítania az importőrt, hogy igyekezzen a külföldi szállítótól, illetve hitelezőtől a fennmaradó összegre legalább három havi halasztást nyerni. A fenti intézkedés egyben azt is jelenti, hogy

a jegybank egy-egy számlára egyszerre legfeljebb 30.000 lej értékű devizát ad.

Az pedig, hogy harmincezer lejen felül csak több részletben lehet devizákat kiutalni a külföldi hitelezők birtokában lévő váltókra is vonatkozik.

Külön hívja fel a Banca Nationala központja az aradi fiók figyelmét arra, hogy devizákat ezentul a legszigorúbban csak azoknak utaljanak ki, akik igazolni tudják, hogy adójukat kifizették, vagyis adóhátralékuk nincsen.

Uj és ugyancsak feltűnésteltető intézkedéseket tartalmaz a rendelet azok szempontjából is, akik külföldre kívánnak utazni. A külföldre utazók részére a Banca Nationala maximálisan 30 ezer lej értékű devizát engedélyezhet személyenként egy hónapra. Ebből (az eddigi ötezer lej érték helyett) az utas csak 1500—3000 lej értékű külföldi valutát vihet magával személyesen, míg a fennmaradó összeget tízezer lejjel leljen kell vinnie. A további huszezer lej értékű külföldi valutát csak átutalás útján kaphatja meg.

Schillinget, pengőt és csekkoronát az utasoknak még 1500—3000 lej értékben sem szabad kivinniük,

vagy ha ezt mégis meg akarják tenni, akkor erre külön engedélyt kell kérniük a bucaresti-kompensációs Pénztártól.

Halálos csapás az importra

Ezek az említett rendelet legfontosabb pontjai, amelyek külön-külön is halálosnak nevezhető csapást mérnek az importra. Nem kell külön hangsúlyozni, hogy ma — főleg külföldi viszonylatban — hitelezés nincsen és a jobb cégek is csak azért kaptak a külföldről hitelbe árut, mert a hitelek rövid (harminc-hatvan napos) lejáratuak voltak és mert lehetőség mutatkozott arra, hogy azokat kifizessék. A gyengébb kereskedők viszont utánvétellel tudták vásárolni. Ezentul azonban ez teljesen lehetetlen lesz, mivel a gyakorlatban nem képzelhető el, hogy egy utánvételezett árut a szállítás megtörténtéről szóló értesítés elküldése, vagy a vá-

„OLLA”
prophylaktikus ké-
szítmény. No kee-
kázassa egész-
ségét súlyos után-
zatokkal, utasítsa
ezeket vissza és kö-
veteljen kimon-
dottan OLLA-t eredeti csomagolásban!

molás után három hónappal fizessenek ki. Az Aradra érkezett rendelet a végrehajtásra vonatkozólag egy konkrét példát is felemlít és eszerint, holnap szeptember huszadikán a Banca Nationala csak olyan utánvételes külföldi áru fedezésére utalhat ki devizát, amelynek elküldéséről az értesítést június 20-ika előtt, vagy június 20-án feladták, vagy pedig amelynek elvámolása június 20-ika előtt, illetve legkésőbb június 20-ikán történt meg.

A fent felsorolt intézkedések annyira szigorúak és a gyakorlati gazdasági élettől annyira távol állanak, hogy csak egyetlen eredményük lehet: lehetetlenné válik a behozatal, annál is inkább, mert a külföldi cégek ma kilencven napos terminusra nem szállítanak árut. Az az intézkedés pedig, amely szerint a külföldi kölcsönöket kifizetni és törleszteni nem szabad, olyan csorbát ejt Románia hitelének presztizsén, amelyet — a bizalmi válság korszakában — nagyon nehéz lesz később helyre hozni. Értesülésünk szerint Arad gazdasági köreiből máris élénken kommentálják az új rendeletet s minden valószínűség szerint közös akcióval fogják kérni a sérelmes rendelet enyhítésére vagy visszavonására a Banca Nationalát, mely a multkori általános tiltakozást kiváltott rendelet visszavonása helyett, a tiltakozó gyűlésekre és memorandumokra most újabb drákói intézkedéssel felelt, abban az időben, amikor pedig már Európaszerte a „korlátozások korlátozásáról”, azok leépítéséről beszélnek.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott mindazoknak, akik Istenben megboldogult feleségem: Slavu Illésné, született Suciú Krisztina temetésén megjelentek, akik a ravatalra koszorút küldtek és végül, akik mélyszégyen fájdalommal a súlyos megpróbáltatások napjaiban enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok hálas és igaz köszönetet.

Slavu Illés

Rádió műsor

CRYPTON elemgyár gyártmányai
Crypton-Eltax-Aura-Zeus elemek kisküta és képviselője:
BARRA ERNŐ cég, Arad, Str. Bucur II.

— Romániai időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 20.

Bucuresti. 1. Gramofon. 6. Motcol-zenekar: Könnyű és román zene. 8.40. Gramofon. 9. Rádiónzenekar. 9.45. Barbu Aca énekesnő. 10.05. Rádiónzenekar. — Budapest I. 11.15. Az 1. honvédszolgálat zenekarának hangversenye. 2.05. A rádió házkvintettjének hangversenye. 7. Szalonzenekari hangverseny. 8.15. Francia nyelvoktatás. 8.45. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. 10. Politikusok, diplomaták, újságírók: Radnai Endre dr. előadása. 10.30. Hangverseny (Héber zene). Közreműködik Lineczky Bernát főkantór. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházban. Közben: 12.30. Közvetítés a Labriola Varietéből. — Bécs. 1.30. Cerdá-zenekar. 2.40. Gramofon. 3.10. Wagner Richard művek. Gramofon. 5.20. Hangverseny. 7. Haupt-zenekar. 9.40. Katonazene. 10.05. Pallas Ladies hangversenye a Ronacherből. 12.25. Hügel-zenekar a Lehar-teremből. — Belgrád. 1. Rádió zenekar. 2.05. Gramofon. 6. Gramofon. 7. Rádiónzenekar. 10. Binicski Miroslava énekesnő. 12.30. Cigányzene. Berlin. 5.40. Dalok. 6.30. Hangverseny. 8.30. Ansonge: F-moll szonáta zongorára. 10.30. Népies táncok.

SZERDA, SZEPTEMBER 21.

Budapest I. 11.15. A Szervánszky szalonzenekar hangversenye. 2.05. Orosz balalajka zenekar hangversenye. 6. A nő testnevelése. 7. Gramofon hangverseny. 8.30. Olasz nyelvoktatás. 9.00. Hatényi-

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 3 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„PIROS SZEGFŰ” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. Kérem átvenni. 3164

HAZASSÁG.

KELLEMBES megjelenést, huszonhárom éves hajadon, földbirtokkal, házzal, készpénzbozománnyal férjhezmenne. Megbízott: a: NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/b. (Huszonnégy éve közvetít házasságokat.)

NYUGDIJKÉPES 35 éves állami tisztviselő nőstíne. Jövedelme gondtalan megélhetést biztosít. Hozomány másodrendű. Ismerkedést kizárólag: NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/b. (cégjelzéstelen levelezés.)

ALKALMAZÁS.

FŐKERTESZ állást vagy munkaalkalmat keres. Fricha Péter, Str. Virginia Hotorán No. 31. 8052

SZOBALÉNYT keresek azonnali belépésre. Str. Romanului No. 3., emelet II. 15 lakás. 8162.

KÖZÉPKORU intelligens nő, házvezetőnőnek ajánlkozok, aki a háztartás minden ágában járatos. Szorgalmas, megbízható. Vidékre is elmegy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8163

TISZTESSÉGES MINDENES felvételtik azonnal Tököl-tér 11. 3168

Sok éves

bizonyítványokkal rendelkező nőtlen, 30 év körül

soffőr felvétetik

Cimeket és ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába »Megbízható» jellegre kérünk

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS modern uccal lakás kiadó Bul Carol 70. 3105

KIADÓ 1 négyyszoba, földszinti mellékhelyiségekkel, újonnan kifestve, kertés udvar. Bővebbet ugyanott. Str. Filipescu (v. Florián-ucca) 9. szám. 8165

HÁROMSZOBÁS magánházat keresek november 1-re. Lehet esetleg két lakásos is. Cimet „November 1.” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem leadni.

CSINOSAN butorított tiszta szoba a város központjában 500 lejért kiadó — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

KÉTSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Lakás Ujaradon

a hid közelében 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, összes mellékhelyiségek, valamint vízvezeték **november 1-re kiadó.** Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3101

VETÉLÉSELADÁS.

GYERMEKKOCSIT jókarban levőt, megvételre keresek. Bulev. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 22. Fényképész. 8159

AZ IZR. TEMPLOM II. emeletén béreadó vagy örökáron eladó egy női imaszék. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3168

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos Áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

ANTIK KREDENC, intarziás antik szekrények, vitrinek, Biedermayer székek, komód asztalok, székek, festmények, rózság, ékszerek, dísz tárgyak, szoba-berendezések, faragott szalonn, perzsaszőnyegek, írástulok, ágyak, szőnyegek, komplett Jókay, perzsabundák, silkín bunda, gázrezsó, hegedűk, zongorák, file storeok, függönyök, dísz tárgyak stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

SÜRGŐSEN KERESKEM ebédlőbe való keleti perzsaszőnyeget, összekötő perzsákat a különböző gyári szőnyeget, komplett 12 személyes ezüst evőkészletet, antik és modern butorokat, ezüst tálcákat a különböző ezüst tárgyakat, figurális porcellánokat, bördönöket, Biedermayer ebédlőt stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Őszi ruhákat és kabátokat **legszébben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fényez** **KNAPP modernül berendezett vállalata** v. Weltzer J.-u 11. — — v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt **Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.** TELEFON: 1. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. **Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!** A vidéki társaságok találkozó helye!

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása **Hospodár-nál** Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.

Iskola-táskák, bőrből és vászonból, aktatáskák nagyban és kicsinyben, nagyválasztékban: Kramarovics-nál volt Szabadság-tér 3. 2833

Műlábak, műkezek, valamint Orthopéd készülékek. Ludaltápbetétek, sérvkötők és kötszerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa cégénél, Arad, Plaja Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Olesó árak

mellett szép és jó **szőrmeszükségeit Zimmermann Sándor** szűcsnél, v. Eütvös-u. 5., szeresheti be. Ugyanott azörmejavítások és alakítások olcsón eszközöltetnek. 2790

Motok

100 HP. Diesel, 55 és 85 HP. Szívógáz, 30 és 12 HP. Nyersolaj, 30, 25 és 20 HP. Petróleum motorok és egy komplett hidraulikus olajsajtó **eladó Friedrich Testvérek, Temesvár.**

Paladics György

asztalos-mester készít: **épület, butort** és berendezéseket feltűnő **olesó** árban. Arad, Str. Ghiba Birta 16. v. Varjassy József-ucca.)

Marcu Anna

1-ső ker. városi szűfésző Arad, v. Magyar-ucca 12. sz. 2871 **Szegénybetegek részére ingyen kezelés. Felek részére 200 Lej kezelési díj.**

ÜZLETEK.

RÖVIDARU és textil üzlet más vállalkozás miatt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3160

ÜZLETHRLYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ma, kedden halászlé, speciális lángos Lovasberényinél.

OKTATÁS.

REICHSDEUTSCHE perfekt rumánisch sprechend, hilft Schulanfänger. — Adr. bitte in die Administration abzugeben. 8158

Asszonyok, leányok részére

gyorsan és pontosan elcsajátítható varró- és szabászati tanfolyamot kezdek. A legújabb párisi divat szerint tanítok olcsó árban. Probst-szalonn, Str. Consistorului 40., I. em. 8146

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjét, antik tárgyait, szőnyeget, varrógépeket stb. stb. **Eladó olcsón** Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötötésben álló temesvári zálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüst tárgyra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépek, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

INGATLAN.

Feltűnő, alkalmi ház eladás!

v. Szabadság-tértől 2 peronyi távoliságra két uccára nyíló, masszív, teljesen alapozott ház 1x4 szobás, fürdőszobás, kényelmes. 1x2 és 2x1 szobás lakással, 100.000 lej átvehető, előnyös kölcsönrel — áron alul — 375.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízottam: HAASZ-irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22.

120.000 lejt jövedelmező sarok

emeletes bérház

a Hal-tér mellett, részben parkett, cserépkályhás 12 szoba, esslingeni redőnyök, 10 szoba berendezésével 550.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott Petrán, Arad, Plaja Avram Iancu 16. (Szabadság-tér.) 8167

Heidberg Albert és Buzás Mihály szerzeményei. 10.15. A rádió külföldi negyedórása. 10.30. Az Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Majd: Veress Károly és cigányzenekarának zenéje a Pannónia-szállóból. — Bucuresti. 1.00. Gramofon. 6.00 Rádiózenekar. 8.40. Gramofon. 9. Potino cselekművésze. 9.45. Műtáji zongoraművésze. 10.15. Szarvas hegedűművésze. — Bécs. 1.30. Brunner-négyes. 1.40. Galeffi Carlo-kezesek. 2.10. Gramofon. 6.30. Hangverseny. 9.25. A szarvashegedű hangversenye. 12.10. Krall Jász Petrov Emil énekével. — Belgrád. 1.00. Gramofon. 1.05. Rádiózenekar. 6. Gramofon. 7. Cigányzene.

10.50. Popova Lisa énekesnő hangversenye. 11.20. Dimitrijevic hegedűművésze. 11.55. Seta Európán át. — Berlin. 6.30. Zongoraverseny. 9.10. Szórakoztató zenekar. 10. Offenbach; Hoffmann mesének I. és II. felvonása. 12.25. Zenekari hangverseny. — Hellsberg. 6.30. Szórakoztató zene. 8.50. Beethoven zongoraverseny. 10.00. Táncczene. 2. Gramofon. — Langenberg. 10.00. Esti zene. 10.45. Szimfónikus hangverseny. 0.45. Esti zene Münchenből. — Milano. 7. Gramofon. Triest: Ötös. 9. Könnyű zene. Triest: Ötös. 10.30. Szimfónikus. — Ostrava. 12. Fuvózene. 1. Gramofon. 4.20. Rendőzenekar. 10.40. Kromfőkus harmonika.

— Pozsony. 1.05. Gramofon. 1.30. Rendőzenekar. 10.00. Magyar óra. — Varsó. 7.000. Strauss-művek. 8.20. Táncczene. 11.15. Hegedűverseny. 0.10. Táncczene.

A szerkesztésért **STAUBER ISTVÁN** felel.

Az ERDÉLYI ELET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.